

ΔΙΚΤΥΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

ΕΠΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΠΑΣΤΡΙΚΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, ar16057

ΣΤΟΧΟΣ

Αφορμή για την εκπόνηση αυτής της διπλωματικής εργασίας αποτελεί η ανάγκη για οργανωμένους χώρους πολιτισμού καθώς και για ανοιχτούς χώρους συναθροίσεων στην γενέτειρα μου, την Κάλυμνο, ένα νησί ιδιαίτερα ενεργό στη διεξαγωγή πολιτιστικών δρώμενων, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες στην εύρεση χώρου και χρόνου για την ομαλή διεξαγωγή όλων των ειδηλώσεων.

Οι υπάρχοντες χώροι είναι ελάχιστοι και σε κακή κατάσταση. Όλες οι ομάδες χρησιμοποιούν τους δύο ίδιους χώρους, χειμώνα και καλοκαίρι, με αποτέλεσμα η ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή να αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα.

Στόχος είναι η δημιουργία διαφόρων κέντρων σε όλη την έκταση του βασικού οικισμού. Τα κτίρια που επιλέχθηκαν είτε ήδη χρησιμοποιούνται από όλες τις ομάδες και είναι οι πιο οργανωμένες σκηνές παρά την κατάσταση τους, είτε είναι κτίρια που είναι τοπόσημα και χρίζουν αποκατάστασης.

Πρόθεση αυτής της πρότασης είναι η δημιουργία ενός ενιαίου συνόλου πολυχώρων εκμάθησης και ανάδειξης των τεχνών κατά μήκος της έκτασης των κεντρικών οικισμών.

Ο κάθε πολυχώρος συνδυάζει τα οράματα των ομάδων. Δίνεται ζωή και χρήση στους χώρους, μετατρέποντας τους σε σημεία στάσης-διέλευσης- συνάντησης. Δεν αντιμετωπίζονται ως αυτόνομοι όγκοι άλλα ως συνέχεια των αυλών, των δρόμων, ως χώροι συνάθροισης.

Τα κτίρια απευθύνονται σε οποιονδήποτε αναζητά χώρο να εκφράσει και να εξασκήσει την τέχνη του, καθώς και σε οποιονδήποτε πολίτη και μη που αναζητά έναν χώρο στάσης. Σημαντική παράμετρος είναι και η αλληλεπίδραση των όποιων δραστηριοτήτων με την εκάστοτε αυλή και περιβάλλοντα χώρο. Χώροι τους οποίους ο καθένας θα μπορεί να οικειοποιηθεί και να χρησιμοποιήσει ανάλογα με τις ανάγκες του.

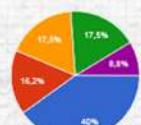
Δεν αποτελούν κλειστές δομές αλλά έναν ανοιχτό και δημόσιο πολιτιστικό πυρήνα, που επιτρέπει την κοινωνική συνύπαρξη και όσμωση όλων των ατόμων.

Οι νέες αυτές υποδομές δημιουργούν έναν μοναδικό χαρακτήρα για την περιοχή, πυροδοτούν τις σκέψεις των ανθρώπων οδηγώντας τους σε νέες μεθόδους αντίληψης και μάθησης. Δίνουν την δυνατότητα στον περιηγητή να αντιληφθεί τις διαφορετικές θεάσεις και ποιότητες του χώρου και του τοπίου.

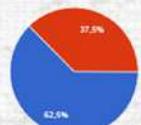
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Εδώ είναι και τα αποτελέσματα ενός ερωτηματολογίου από τις θεατρικές ομάδες του νησιού αλλά και από συζητήσεις με ντόπιους. Το συμπέρασμα είναι η έλλειψη χώρων και η κακή κατάσταση των υπαρχόντων.

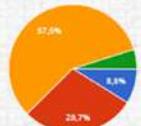
Ηλικιακή Ομάδα
80 απαντήσεις

Φύλο

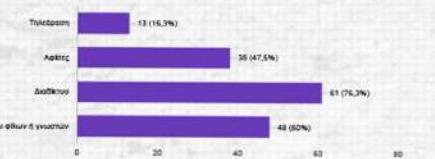
Μορφωτικό επίπεδο

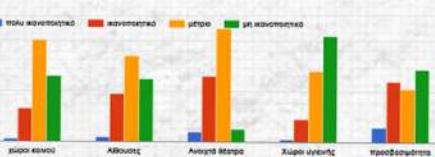
Επάγγελμα

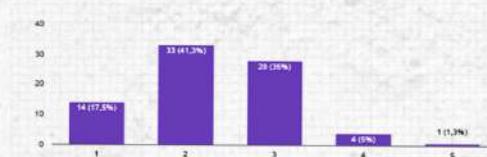
Πώς ενημερώνεστε για τις παραστάσεις και τα διάφορα δρώμενα;

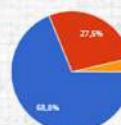
Πώς κρίνετε το επίπεδο υποδομών σχετικά με :

Σε μια κλίμακα βαθμονόμησης από το 1 έως το 5 πώς κρίνετε το επίπεδο διατήρησης των νησιών και των ιστορικών κτιρίων στη Κάλυμνο

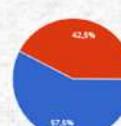
Τόπος κατοικίας

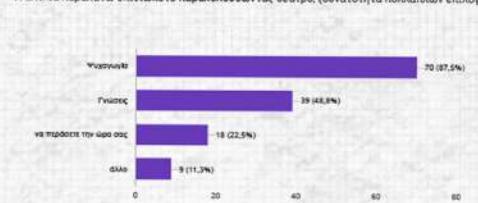
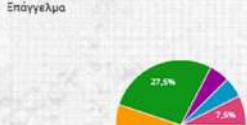
Εχετε παρακολουθήσει ποτέ θεατρική παράσταση ή κάποιο άλλο πολιτιστικό δρώμενο στη νησί της Κάλυμνου;

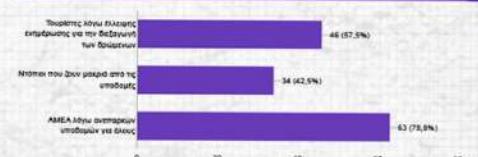
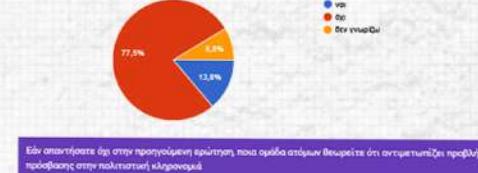
Πόσο συχνά πηγαίνετε θέατρο:

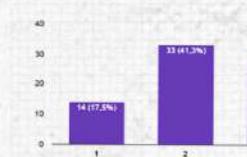
Τι από τα παρακάτω επιδιώκετε παρακολουθώντας θέατρο; (δυνατότητα πολλαπλών επιλογών)

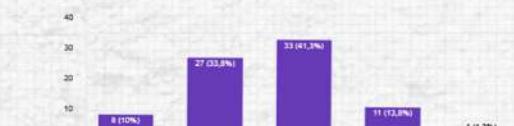
Πιστεύετε ότι η πρόσβαση στα πολιτιστικά στοιχεία της πόλης είναι εύκολη και ιστι για όλους;

Θεωρείτε ότι υπάρχει πρόβλημα έλλειψης υποδομών φιλοξενίας δρώμενων με αποτέλεσμα την συσσωρεύση τους σε συγκεκριμένους χώρους

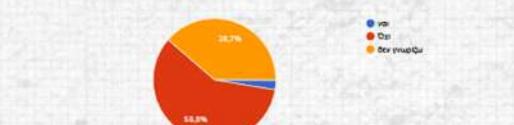
Όσο αφορά τα νεότερα διατηρητέα κτίρια του νησιού πώς κρίνετε το επίπεδο διατήρησή τους σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5

Κατά πόσο θεωρείτε αναγκαία την ύπαρξη νέων κατάλληλων χώρων για την ανάπτυξη πολιτιστικής δραστηριότητας στην Κάλυμνο

Θεωρείτε ότι οι φορείς πολιτισμού και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς συνεργάζονται επαρκώς για την προστασία και ανάδειξη της

Πώς κρίνετε την συμμετοχή των πολιτών στην διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Εάν όχι, ποιο θεωρείτε ότι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα επικοινωνίας μεταξύ των φορέων αυτών

Σε κλίμακα βαθμονόμησης από το 1 έως το 5 κατά πόσο θεωρείτε πως η διασχίσιμη της πολιτιστικής κληρονομιάς συμβάλλει στην ανάπτυξη του τόπου αρά και στην προστασία της

-Άγνοια, χαμηλό επίπεδο αισθητικής, αδιαφορία
-Έλλειψη διάθεσης συνεργασίας και χρηματοδότησης
-Έλλειψη επικοινωνίας, ενδιαφέροντος και αληθινής προσφοράς στους πολίτες

-Έλλειψη συμπατικών λύσεων

-Εγωισμός, μισαλλοδοξία

-Αντικρουόμενα κίνητρα

-Απουσία ουσιαστικού ενδιαφέροντος για τον πολιτισμό, χρήση κονδυλίων σε άλλες δράσεις, έλλειψη κεφαλαίου

-Ασυννεννοήσια

-Πολιτικές σκοπιμότητες

-Ατομικότητα/έλλειψη κοινού οράματος για την προώθηση του πολιτισμού

-Γραφειοκρατία, αδιαφορία

-Δεν είναι προτεραιότητα η διαχείρηση και ανάπτυξη της πολιτιστικής κληρονομιάς για αυτούς

-Δεν είναι προτεραιότητα τους ο πολιτισμός

-Δεν υπάρχει ειλικρινές ενδιαφέρον και διάθεση ουσιαστικής συνεργασίας

-Εστιάζουν σε άλλους

-Ανυπορία του κράτους και του δήμου

_Η δημιουργία αρχή αιδιαφορεί πλήρως με αποτέλεσμα να μην ακούγονται τα προβλήματα και οι προτάσεις των κατοίκων

-Ανταγωνισμός

-Μονοπώλωση της μοναδικής θεατρικής ομάδας του νησιού, δυσκολία πρόσβασης σε τεχνικά μέσα

-Συντονισμός και έλλειψη κοινών στόχων

-μη δραστικές αλλαγές

-πρόσκαιρες λύσεις

Που πρέπει να εστίσει μια στρατηγική ανάπτυξης και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού (δυνατότητα για περισσότερες από μια απαντήσεις)

Στην διατήρηση και αποκατάσταση των πολιτιστικών χώρων

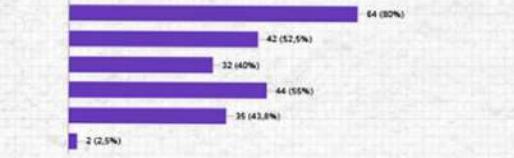
Στην αναδίληψη του περιβάλλοντο χώρου

Στην σύνδεση των πολιτιστικών στοχείων μέσω του δημόσιου χώρου

Στην ένταξη των πολιτών και των οικολογικών στη λήψη αποφάσεων και στη διεργάσιμη των χώρων

Στην τουριστική ανάπτυξη και την αύξηση της επικοινωνίας των πολιτιστικών στοχείων

Άλλο

Το νησί της Καλύμνου βρίσκεται στο νοτιαανατολικό Αιγαίο και ανήκει στα Δωδεκάνησα.

Η έκταση του είναι 11,14 χλμ ενώ ο πληθυσμός του φτάνει περίπου τους 17.000 μόνιμους κάτοικους. Τους θερινούς μήνες αυτός ο αριθμός αυξάνεται σημαντικά καθώς αποτελεί πόλο έλξης όχι μόνο των θερινών παραθεριστών αλλά και των αναρριχητών.

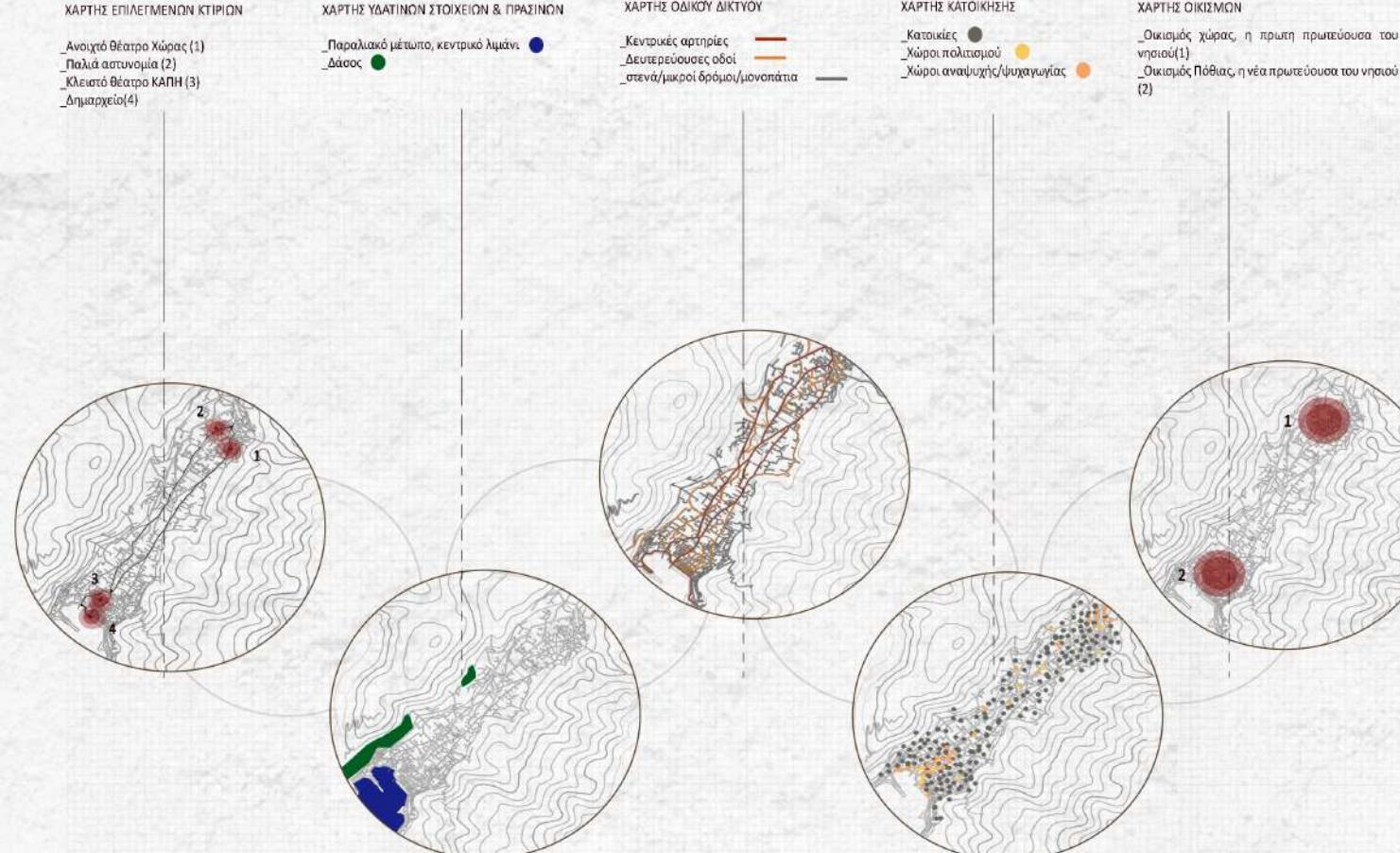
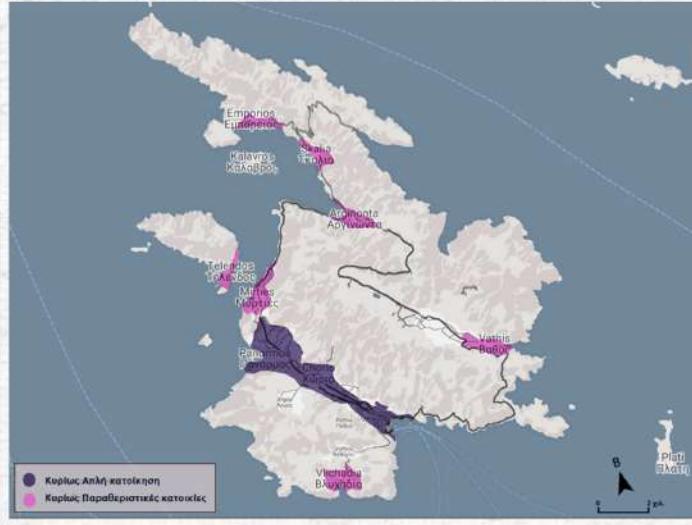
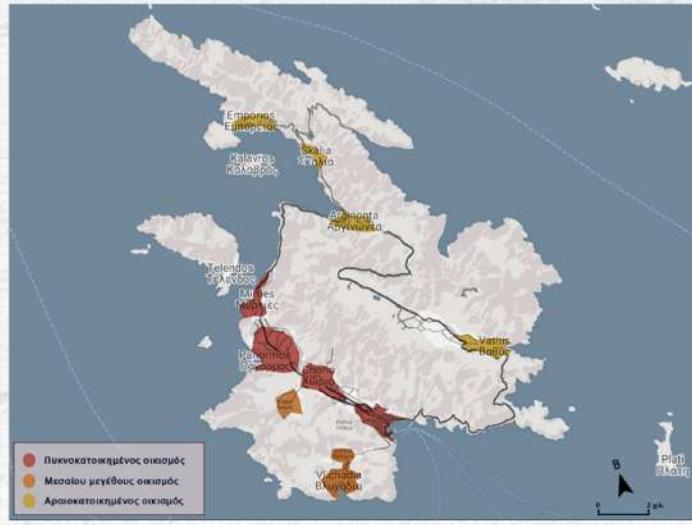
Αποτελείται από 10 οικισμούς που βρίσκονται παραλιακά και στις δύο κοιλάδες που σχηματίζουνται.

Η μετακίνηση μεταξύ των οικισμών επιτυγχάνεται κυρίως με λεωφορείο αλλά και με τα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς.

Η Χώρα και η Πόθια αποτελούν δύο από τους πιο πυκνοκατοικημένους οικισμούς στην Κάλυμνο. Στην πλειοψηφία τους κατοικούνται από γηγενείς, συγκριτικά με τους παράκτιους οικισμούς που χαρακτηρίζονται πιο τουριστικές περιοχές.

Έως τις αρχές του 18ου αιώνα, λόγω πειρατείας, οι περισσότεροι κάτοικοι ζούσαν στον περιορισμένο χώρο του Μεγάλου Κάστρου και στους πρόποδες του, στον οικισμό της Χώρας. Το κάστρο είναι βυζαντινό αλλά πήρε την οριστική του μορφή το 1495 και κατοικούνταν συνεχώς μέχρι το 1812.

Με τον περιορισμό της πειρατείας αρχίζει μία νέα περίοδος οικονομικής ανάπτυξης και προόδου για το νησί, με την ανάπτυξη της αλιείας, της σπογγαλιείας και του εμπορίου. Η ενασχόληση με την θάλασσα οδηγεί τους Καλύμνιους να οργανώσουν από το 1840 την πόλη - λιμάνι της Πόθιας, που γίνεται η νέα πρωτεύουσα της Καλύμνου.

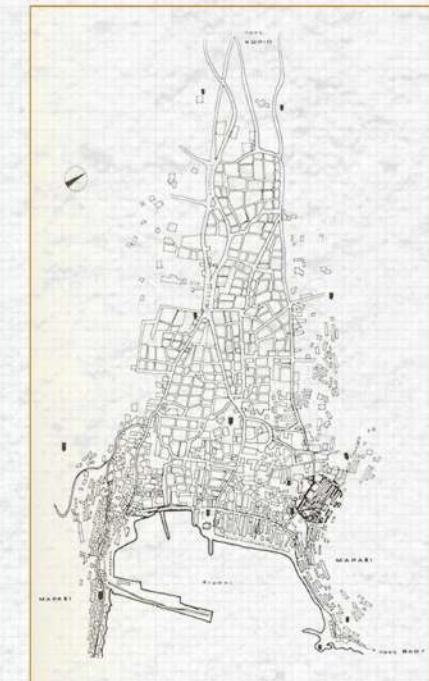
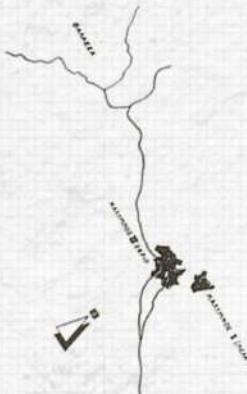
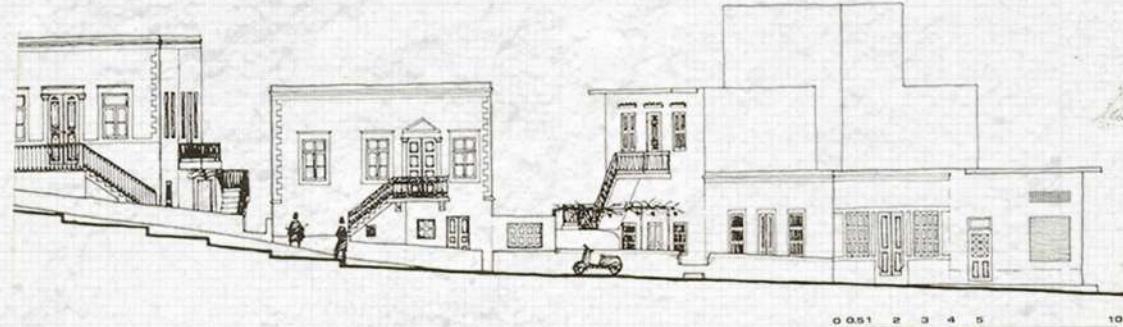

Η Ιταλική κατοχή έχει επηρεάσει τους κατοίκους και έχει αφήσει τα ίχνη της σε πολλά κτίσματα του, κυρίως στη δημόσια αρχιτεκτονική του νησιού. Ωστόσο υπάρχει ποικιλία και στην τυπολογία των Καλύμνικων σπιτιών, η οποία ξεκινάει από τα μονόσπιτα και καταλήγει στα αρχοντικά και νεοκλασικίζοντα κτίρια. Σημαντική είναι η επίσης και η δομή του κοινόχρηστου χώρου καθώς και η αλληλεξάρτηση του από τον ιδιωτικό. Αναλυτικότερα:

_Σήμερα

Την δεκαετία του 50 ξεκινάει το μεταναστευτικό κύμα με τους κατοίκους να μεταφέρονται κυρίως σε Αυστραλία και Αμερική. Το κύμα μετανάστευσης στέρησε τον οικισμό από τις παραγωγικές του ήλικες, με αποτέλεσμα την συνεχή υποβάθμισή του. Όμως, ο έντονος τοπικισμός των Καλύμνινων, δεν επέτρεψε την ολοσχερή εγκατάλειψη του Χωριού. Γι αυτό, με την εισροή συναλλάγματος, άρχισε και η μαζική κατεδάφιση των μικρότερων σπιτιών, για την ανέγερση μεγαλύτερων, και με σύγχρονες ανέσεις. Συγχρόνως, έγινε και η επέκταση του οικισμού προς τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Αυτό κράτησε για τις δεκαετίες του 60 και 70.

Η επέκταση των οικισμών έγινε χωρίς κάποιο πολεοδομικό σχέδιο και καμία μέριμνα για τη διατήρηση των παραδοσιακών οικιστικών πυρήνων, με αποτέλεσμα, την σχεδόν ολοσχερή καταστροφή τους. Η μεγαλύτερη καταστροφή, συντελέστηκε στον οικισμό της Χώρας, καθώς, η αύξηση του εισαγωγικού εμπορίου και η μείωση της σποργαλιευτικής δύναμης της Καλύμνου έπληξε τον οικισμό που ήταν τόπος κατοικίας κυρίως των σφουγγαράδων.

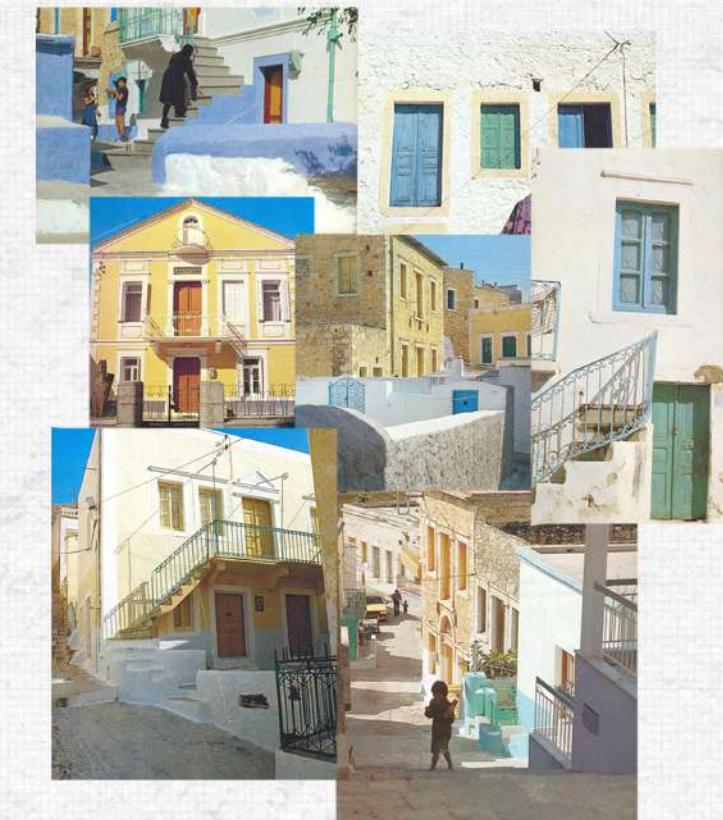
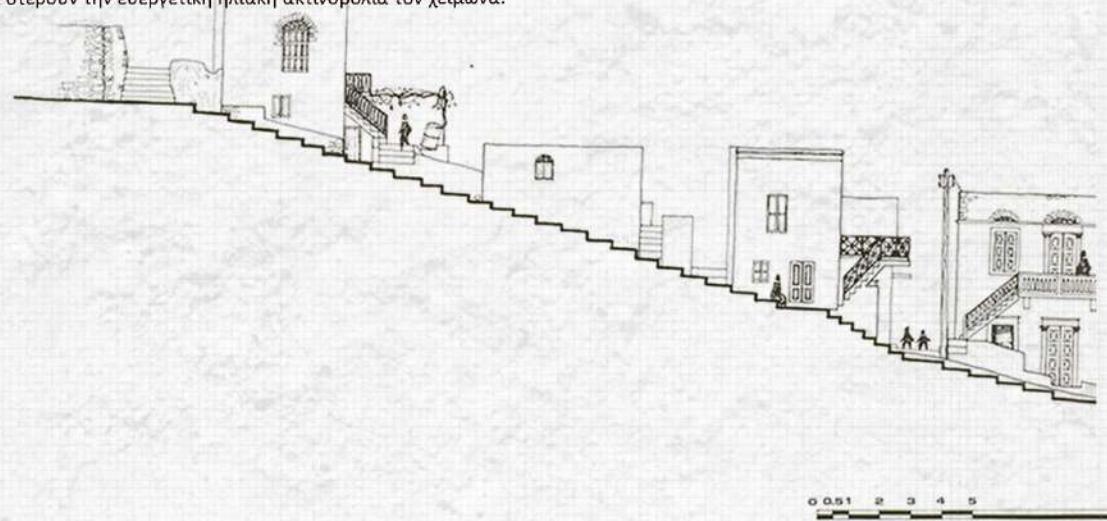
_Οι ελεύθεροι χώροι:

Οι ελεύθεροι χώροι είναι βασικά οι δρόμοι. Δεν ακολουθούν κάποια χάραξη καθώς προσέκυψαν ως μέσο προσπέλασης των κατοικιών.

Οι περισσότεροι οριζόντιοι δρόμοι ακολουθούν τις υφομετρικές και διαθέτουν πλατώματα και στενώματα, αντίστοιχα εκεί που αραιώνουν και εκεί που στενεύουν οι καμπύλες. Μερικοί από αυτούς διαθέτουν σκαλιά γιατί δεν ακολουθούν τις κλίσεις του εδάφους.

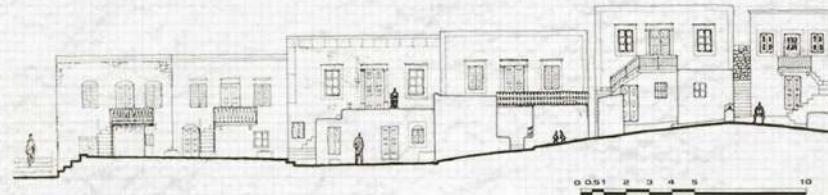
Οι κάθετοι δρόμοι επίσης διαθέτουν σκαλιά ενταγμένα στην μορφολογία του εδάφους. Δεν έχουν σταθερό πλάτος ούτε ευθύγραμμη χάραξη καθώς ακολουθούν την κίνηση του ανθρώπου και του ζώου. Ο δρόμος ενώνει δεν διασπά το χώρο, αντιμετωπίζεται ως ένα σύνολο. Το σπίτι, σε σχέση με τον κοινόχρηστο χώρο, αποτελεί έναν απλώς πιο ιδιωτικό χώρο, περισσότερο κλειστό και προφυλαγμένο. Αυτό δεν συμβαίνει όμως και στο οικισμό της Πόθιας όπου στα νέα σπίτια διαχωρίζεται η ιδιοκτησία από τον ελεύθερο χώρο, και ο δρόμος λειτουργεί ως συνδετικός ιστός της πόλης.

Υπαίθριοι χώροι είναι και οι αυλές των σπιτιών οι οποίες φυτεύονται με φυλλοβόλα αναρριχόμενα, ώστε να προσφέρουν την επιθυμητή σκίαση τους καλοκαιρινούς μήνες χωρίς να στερούν την ευεργετική ηλιακή ακτινοβολία των χειμώνα.

Πρόσβαση:

Η πρόσβαση στα σπίτια γίνεται με ένα δαιδαλώδες δίκτυο κοινόχρηστων και ιδιωτικών χώρων με μεγάλη ποικιλία πλατών που καθορίζεται από την κλίση και το είδος του εδάφους. Πολλές φορές δεν είναι ξεκάθαρο πού σταματά ο κοινόχρηστος χώρος και που αρχίζει ο ιδιωτικός. Ο δρόμος αντιμετωπίζεται από τους κατοίκους ως κοινόχρηστος χώρος, που είναι προέκταση της αυλής τους. Τα σοκάκια σκουπίζονται και ασπρίζονται σαν να ήταν μέρος της ιδιοκτησίας τους.

Δομημένος χώρος

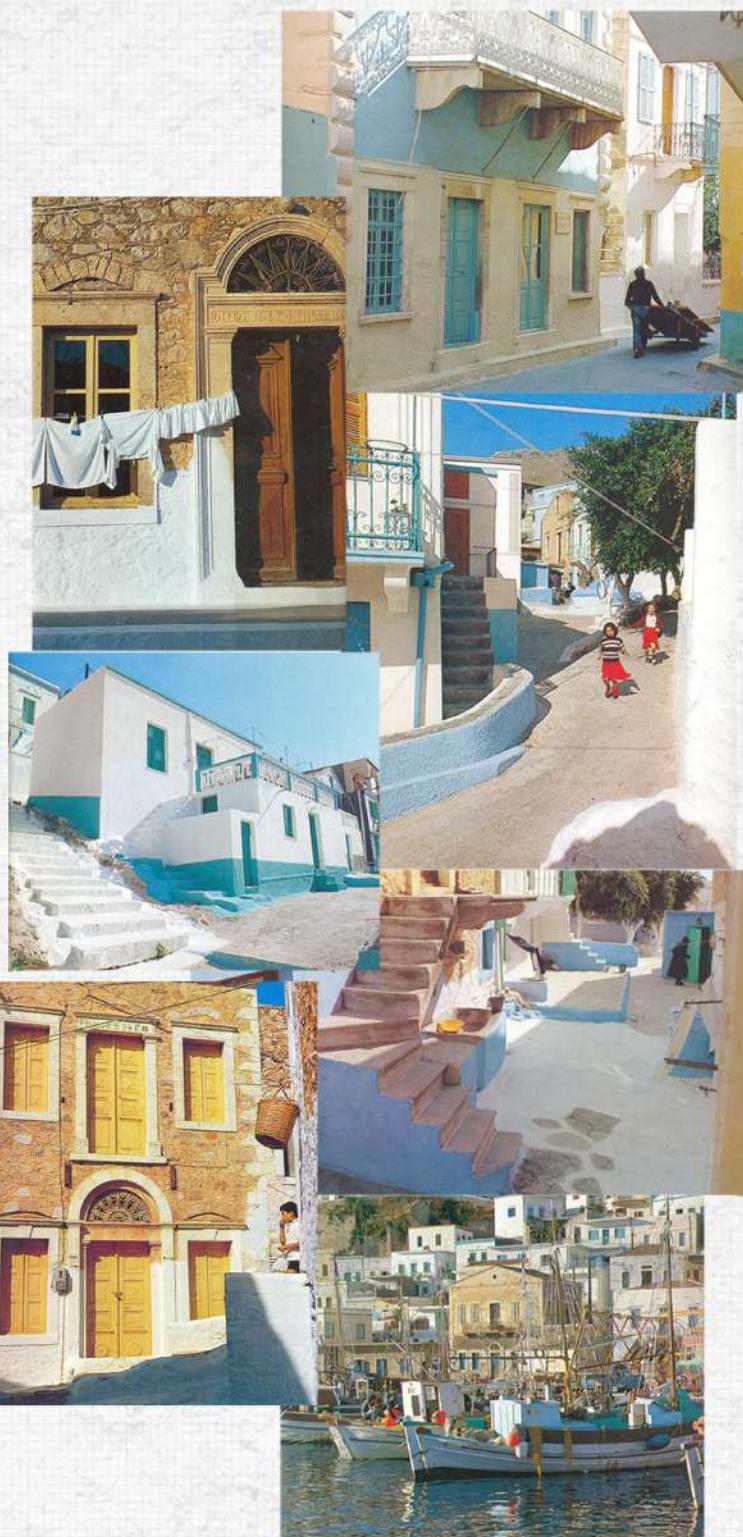
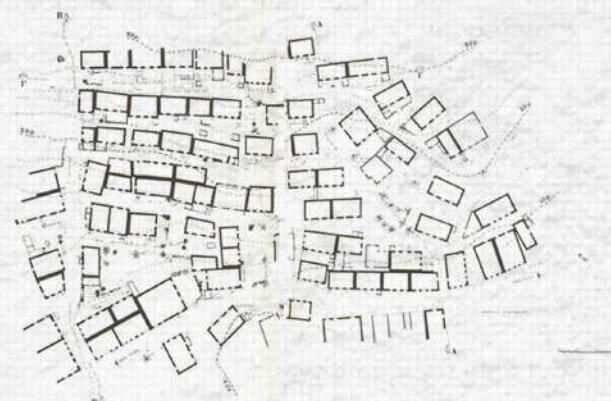
Ο δομημένος χώρος αποτελείται από:

_Μόνες σειρές σπιτιών αυχνά πυκνές και ισαπέχουσες προσαρμοσμένες κατά το σχήμα των υψομετρικών καμπυλών. Ενώ όταν αυτές αλλάζουν διεύθυνση τότε οι σειρές διασπονται, σχηματίζοντας στενούς δρόμους με σκάλες

_Διπλές σειρές σπιτιών, εκεί που οι καμπύλες είναι πιο αραιές. Ενώ αν πυκνώσουν πάλι ενώνονται σε μία.

_Όταν οι υψομετρικές αλλάζουν αισθητά διεύθυνση τότε δημιουργούνται: α) ομάδες των δύο σπιτιών που ακολουθούν τον προσανατολισμό του υπόλοιπου οικισμού έστω και αν δεν ακολουθούν τις υψομετρικές β) μεικτές διατάξεις με σπίτια σε σειρά κατά την οριζόντια και κάθετη διεύθυνση. Εδώ παρουσιάζονται και διαμπερείς τύποι σπιτιών με εισόδους στην ίδια στάθμη και στις όψεις κάθετες προς τις υψομετρικές καμπύλες γ) μεμονωμένα σπίτια με μικρές αυλές εκεί που αραιώνουν οι καμπύλες

_Εκεί που σταδιακά αραιώνουν οι καμπύλες, στα μεγάλα πλατώματα του εδάφους, εμφανίζονται τα αρχοντικά λαϊκά και νεοκλασικίζοντα κτίρια, τα οποία έχουν και μεγάλες αυλές.

Τυπολογία παραδοσιακών κτιρίων

Τα κτίρια είναι μονόχωρα μακρόστενα πετρόχιτσα κτίρια, με νότιο κυρίως και μερικές φορές ανατολικό προσανατολισμό.

Μονόχωρο : Ο αρχικός πυρήνας κατοικίας είναι το «μονόχωρο» (κατζά).

Έχει συνήθως ορθογωνική κάτοψη και η είσοδος τοποθετείται στο κέντρο, χωρίζοντας έτσι τον κύριο όγκο σε δύο μικρότερους με δύο βασικές λειτουργίες :

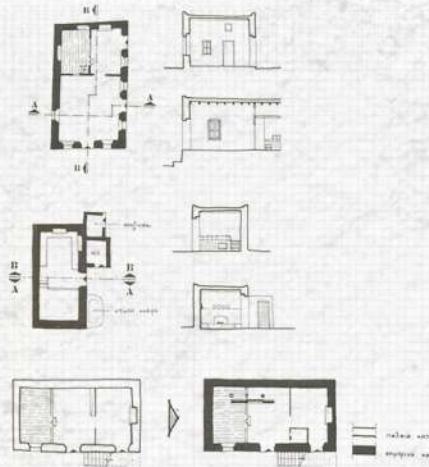
1. το υπνοδωμάτιο με υπόσκαφο αποθηκευτικό χώρο και τον “κρέβατο” (παραδοσιακό υπερυψωμένο κρεβάτι με αποθηκευτικό χώρο)

2. την κουζίνα με εντοιχισμένους χώρους φύλαξης

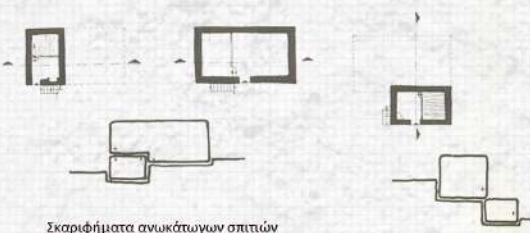
Οι διαστάσεις κυμαίνονται στα 4,50 με 5,00 μέτρα πλάτος και 7,50 με 8,00 μέτρα μήκος, ενώ το ύψος του φτάνει τα 2,50 με 3,00 μέτρα. Επίσης η τουαλέτα βρισκόταν στην αυλή, εκτός του κύριου όγκου του οικοδομήματος.

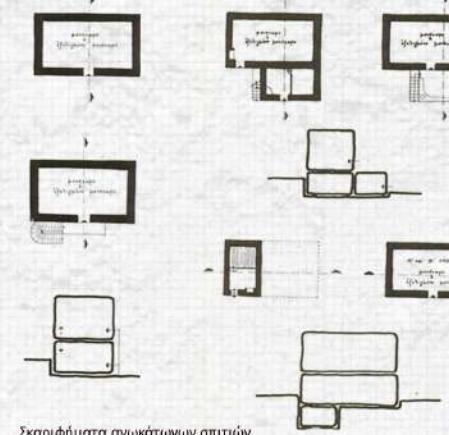
Εξέλιξη του μονόχωρου σπιτιού

Μονόχωροι τύποι σπιτιών. Πάνω: κατόψεις και αντιτοιχεις τομές.
Κάτω: εξέλιξη εσωτερικής διαμόρφωσης

Σκαριφήματα ανωκάτωγων σπιτιών

Εξέλιξη του μονόχωρου σπιτιού

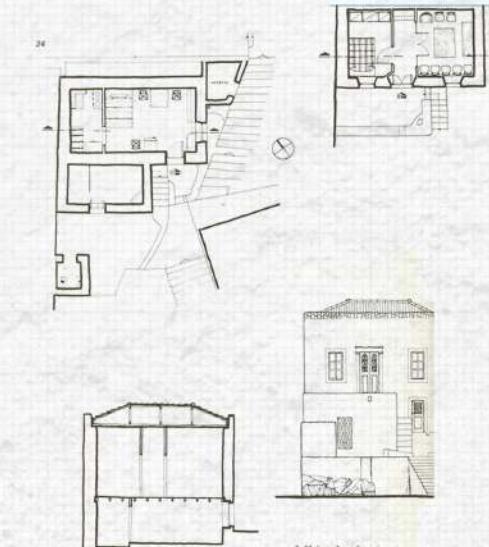
Ανωκάτωγο: Προέρχεται από τις λέξεις άνω + κατώγι. Ετυμολογία: [μητρ. κατώγαιον, ουδ. του επιθ. κατώγαιος] το υπόγειο, ημιυπόγειο ή ισόγειο τμήμα διώροφης παλαιάς κατοικίας, που χρησίμευε ως αποθηκευτικός χώρος.

Ο τύπος αυτός διαμορφώνεται σε περιοχές με έντονη κλιση.

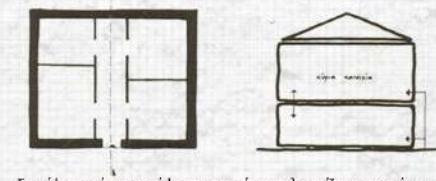
Στον πρώτο όροφο βρισκόταν το υπνοδωμάτιο (κρέβατος) και στο ισόγειο η κουζίνα και το σαλόνι ή αποθήκη , μπορεί να γινόταν και δεύτερο υπνοδωμάτιο αν υπήρχε ανάγκη.

Διπλά σπίτια: Πρόκειται για διώροφα σπίτια που οι όροφοι επικοινωνούν μεταξύ τους με εξωτερική σκάλα. (συνήθως άνηκαν σε συγγενικές οικογένειες). Ο κάτω χώρος είναι ένα μονόχωρο, έχει κύρια χρήση όλη την μέρα και πολλές φορές και την νύχτα. Ενώ ο πάνω όροφος έχει αρκετά μεγαλύτερο ύψος από τον κάτω όροφο, περίπου 3,5 με 4 μέτρα. Είναι ο επίσημος χώρος της κατοικίας που ανοίγει τις γιορτές ή χρησιμοποιείται για ύπνο. Αυτοί οι δύο χώροι επικοινωνούν με ένα παράθυρο, το οποίο βοηθάει στον αερισμό και φωτισμό του χώρου. Το σπίτι συμπληρώνουν διάφορα κτίσματα όπως κουζινάκι, κοτέσια και αποχωρητήρια.

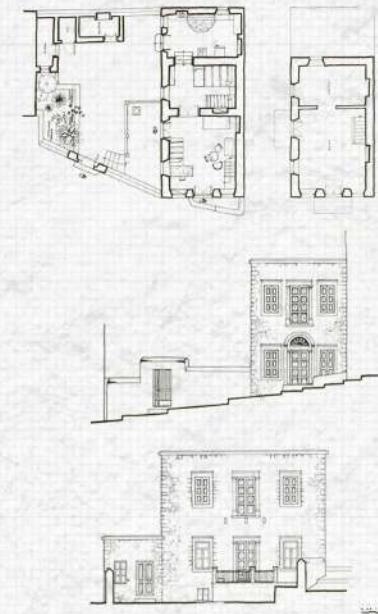
τα Νεοκλασικήσαντα: Όταν οι πιο πλούσιες εμπορικές οικογένειες αρχίζουν την εισαγωγή οικοδομικών υλικών από το εξωτερικό, αρχίζει και η οικοδόμηση των νεοκλασικών κτιρίων και κτιρίων με νεοκλασικά στοιχεία. Ετσι, αντικαθίσταται το δώμα με δίριχτη στέγη με γαλλικό κέραμιδι και αέτωμα ή τετράριχτη στέγη με γαλλικό κέραμιδι. Οι διαστάσεις τους μεγαλώνουν και οι κατόψεις γίνονται σχεδόν τετράγωνες.

Σπίτι Μαρ. Κλωνάρη - διπλό ανωκάτωγο

Σκαριφήματα κύριου όροφου και τομής νεοκλασικίζοντος κτιρίου

Σπίτι Καλ. Κουρεμέτη-διπλό αρχοντικό

_Ιταλικά Κτίρια:_Ιστορικά Στοιχεία

Η παρουσία των Ιταλών στα Δωδεκάνησα υπαγορεύτηκε από την έκβαση του ιταλοτουρκικού πολέμου του 1911. Οι Καλύμνιοι και γενικά οι Δωδεκανήσιοι δέχτηκαν τους Ιταλούς σαν ελευθερωτές. Παρόλα αυτά, η Ιταλία αρνήθηκε τις γραπτές και προφορικές δηλώσεις της για αρμονική συνύπαρξη. Το 1919 και το 1920 θα υπογραφόταν η Συνθήκη των Σεβρών, μεταξύ Βενιζέλου και Τιτόνι, με την οποία ο Ιταλός, υποσχότανε την παράδοση των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα. Όμως αυτό δεν έγινε ποτέ. Η αντίσταση της Καλύμνου απέναντι στους Ιταλούς ξεκίνησε το 1926, όταν δόθηκε το «σχολικό διάταγμα» που απέβλεπε στον εξιταλισμό των σχολείων της Δωδεκανήσου.

Η ιταλική κατοχή στα Δωδεκάνησα συνοδεύτηκε από μια δυναμική παρουσία στο δομημένο περιβάλλον των νησιών σε όλα τα επίπεδα: αναδιαμόρφωση των ιστορικών κέντρων, οργάνωση του οδικού δικτύου, επεκτάσεις και επανασχεδιάσεις του πολεοδομικού ιστού. Οι επεμβάσεις αυτές σκόπευαν να υπογραμίσουν την εξουσία των Ιταλών και να διευκολύνουν την ανάπτυξη συγκεκριμένων χρήσεων σε κάθε νησί (π.χ. τουρισμός στη Ρόδο, στρατιωτικές βάσεις στη Λέρο).

Η ιταλική αποικιακή πολιτική εκτεινόταν σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής (διοίκηση, οικονομία, θεσμικό, δικαστικό και κοινωνικό δίκαιο), με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των αστικών κέντρων και τη δημιουργία νέων οικισμών στα νησιά (εννοείται ανάλογα με τα συμφέροντά της). Χαρακτηρίζεται από δύο βασικές περιόδους. Η κάθε περίοδος αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές αντιλήψεις των δύο γενικών διοικητών, του Mario Lago (1924-1936) στην πρώτη και του Cesare Maria De Vecchi στη δεύτερη (1936-1941).

Στην πρώτη περίοδο ο Ιταλός υιοθέτησαν μια αρχιτεκτονική με ιστορικές αναφορές, επιδίωξαν να δημιουργήσουν μια ιδεατή συνέχεια με την αρχιτεκτονική της Ιπποτοκρατίας στα νησιά.

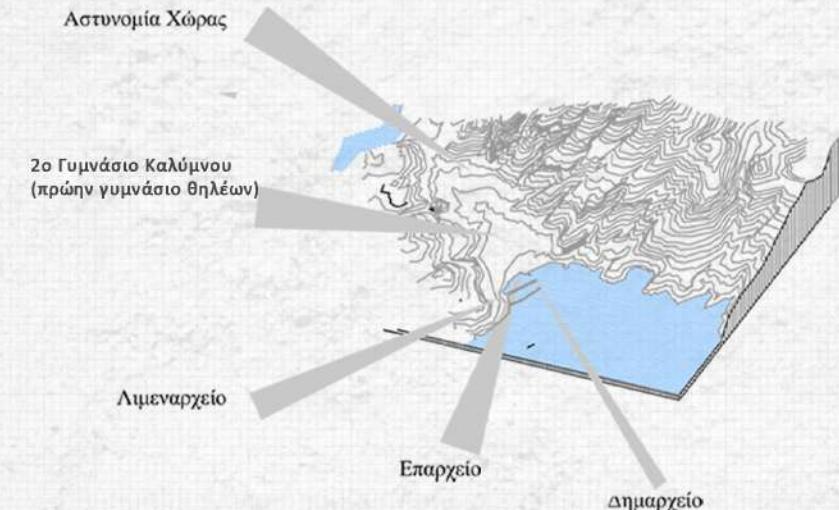
Με τον επόμενο διοικητή των Δωδεκανήσων Cesare Maria De Vecchi ξεκινά νέα περίοδος στην αρχιτεκτονική των Ιταλών, που πλέον στοχεύει να προσδώσει στις κατακτημένες περιοχές την εικόνα μιας επαρχίας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Οι Ιταλοί, όπως είχει ο Β. Κολώνας στο βιβλίο του Ιταλική Αρχιτεκτονική στα Δωδεκάνησα, έφτασαν στα νησιά αυτά ως φορείς «εκσυγχρονισμού», ως εισαγωγείς «νέας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας» και εγγυήτες νέων θεσμών. Το πρόγραμμά τους ήταν να δημιουργήσουν ιστορικά κέντρα, έργα υποδομής, επεκτάσεις οικισμών και, το κυριότερο, δημιουργία μιας «νέας εικόνας» που «να γίνεται άμεσα αντιληπτή μέσα από τη συμβολική αξία των... μορφών». Το Βατερλό τους ήταν η τομή ανάμεσα σε «συνέχεια και ασυνέχεια... μοντερνισμό και παράδοση».

_Ιταλικά Καλύμνου

Η Κάλυμνος διαθέτει αρκετά ιταλικά κτίρια που χρησιμοποιούνται στην πλειοψηφία τους και σήμερα. Αυτά είναι, το επαρχείο, το δημαρχείο και το λιμεναρχείο στην πόλη, καθώς και το σημερινό τεχνικό λύκειο στην Χώρα και η αστυνομία της Χώρας.

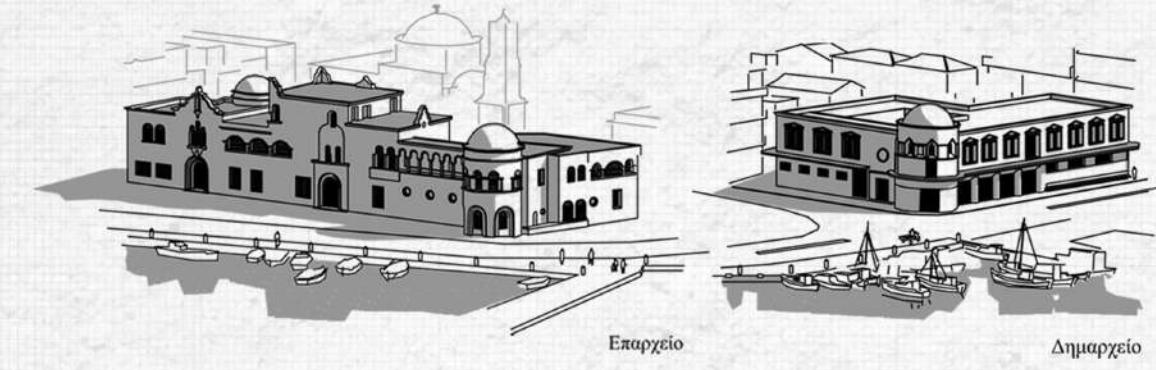
Αστυνομία Χώρας

_Παραδείγμα Το Καλυμνιακό BUNKER του FAUSTO -Δημαρχείο

Στα τέλη του 1925 ο Ιταλός Mario Lago τότε διοικητής της Δωδεκανήσου πραγματοποίησε επίσκεψη στην Κάλυμνο όπου προγραμματίστηκε η ανέγερση του κυβερνείου της πόλης, στο λιμάνι της Πόλης, κοντά στην εκκλησία της Μητρόπολης. Το κτίριο που συμπεριλάμβανε και την κατοικία του εκάστοτε διοικητή, χτίστηκε το 1928. Εκεί χρονολογούνται και τα υπόλοιπα κτίρια με το επαρχείο και το δημαρχείο να ξεχωρίζουν. Το κτυπικό συγκρότημα απεικονίζει την προσπάθεια των Ιταλών να αφανίσουν κάθε στοιχείο τοπικής ιδαιτερότητας επιβάλλοντας την κατακτήκη τους πολιτική παραγκονίζοντας το ναό του Σωτήρος Χριστού με την ανέγερση του διοικητηρίου τους. Χτίστηκε από τους Ιταλούς κατακτητές με αρχιτεκτονικά στοιχεία από το βενετσιάνικο-βυζαντινό ρεπερτόριο. Αρχιτέκτονες του ήταν o Florestano di Fausto και Armando Bernabiti. Υπάρχουν τροποιήσεις από τον αρχικό σχεδιασμό ενώ έχουν γίνει και προσθήκες.

Το πολυλειτουργικό κτίριο περιελαμβάνει καζέρμα των carabinieri, εκκλησία, ταχυδρομείο και δικαστικό μέγαρο. Το μεγαλοπρεπές, ογκώδες και βαρύ κτίριο φτιάχτηκε πάνω σε παράκτιες χαλαρές, ελάχιστα συνεκτικές αποθέσεις που αποτελούνται κυρίως από αμμοχάλικα.

Η θέση όπου επιλέχτηκε η ανέγερση του πριν από 1-2 χιλιετίες ήταν κάτω από τη θάλασσα. Παρά τις κακές προδιαγραφές του εδάφους τα κτίρια υπάρχουν μέχρι σήμερα και σώζονται σε καλή κατάσταση.

Κατασκευαστικά στοιχεία

Τοίχοι: Οι εσωτερικοί τοίχοι πάχους 55-60εκ. είναι φτιαγμένοι από ντόπια πέτρα. Ως συνδετικό υλικό χρησιμοποιείται η λάσπη ή το ασβεστοκονίαμα. Οι εσωτερικοί τοίχοι, είναι κατασκευασμένοι από ένα διπλό ξύλινο σκελετό, ο οποίος γεμίζει με μείγμα από άχυρα, ασβέστη και άμμο και σοβατίζεται και από τις δύο πλευρές.

Η γεφύρωση του ανοίγματος μεταξύ των τοίχων γίνεται με δοκάρια (μεσές) από ντόπια ξυλεία ή εισαγόμενη από τα Ανατολικά παράλια της Τουρκίας (κατράνι). Είναι ανθεκτικά, αλλά το μέγεθός τους είναι περιορισμένο, γιατρό και το μακρόστενο σχήμα της κάτωσης.

Πάνω από τις μεσιές, τοποθετούνται καλάμια που καλύπτουν το διάκενο και παρέχουν την απαιτούμενη θερμομόνωση. Πάνω από τα καλάμια, τοποθετείται μια στρώση από θάμνους, και πάνω από τους θάμνους, 5-6εκ. φύκια. Πάνω από τα φύκια ρίχνεται η λάσπη. Τέλος, μπαίνει η πατελιά. Είναι αργυρώδες χώμα, με μεγάλη συνεκτικότητα, και καθόλου υδροπερατότητα, που προσφέρει στεγανότητα στην κατασκευή.

Την άνοιξη, το κτίριο ασπρίζεται με ασβέστη ώστε να ανακλάται η ηλιακή ακτινοβολία προς αποφυγή της υπερθέρμανσης. Ενώ τους θερινούς μήνες, η αυτοσχέδια πέργκολα με αναρριχόμενο φυλλοβόλο (κληματαριά, μποκαμβίλια κ.λ.π) πρόσφερε επαρκή προστασία από την υπερθέρμανση του κελύφους.

Στέγες: Αρχικά, οι στέγες ήταν μόνο επίπεδη, δώματα, γιατί εκτός από την ανάγκη της συλλογής βρόχινου νερού για την επιβίωση των κατοίκων υπήρχε και ο περιορισμός της χρήσης διαθέσιμων ντόπιων υλικών.

Όταν το δώμα αντικαθίσταται από τις στέγες, δίριχτες ή τετράριχτες, αυτές κατασκευάζονται με μικρές κλίσεις, και καλύπτονται με γαλλικό, κυρίως, κεραμίδι. Περιμετρικά για τη διαμόρφωση των ρύσεων υψώνεται το στηθαίο ώστε να δημιουργηθεί το λούκι που θα διοχετεύσει το νερό της βροχής στις υδρορροές και κατόπιν στις στέρνες.

Δάπεδα: Το δάπεδο στο ισόγειο βρίσκεται 20-40εκ. κάτω από το υψόμετρο της αυλής και αρχικά αποτελείται από καλά πατημένο χώμα. Στον όροφο, το δάπεδο είναι ξύλινο, αποτελείται από μια σειρά μεσιές (όπως στο δώμα), και καλύπτεται από σανίδωμα.

Κουφώματα: Τα κουφώματα κατασκευάζονται από την ίδια ντόπια ξυλεία που κατασκευάζονται τα δοκάρια στα δάπεδα και το δώμα.

Αρχικά, υπήρχαν μόνο τα εξώφυλλα, τα οποία ήταν συμπαγή «ταμπλαδωτά», άνοιγαν προς τα μέσα και ασφαλίζαν με σιδερένιες μπάρες (κοντομίρια). Αργότερα, όταν εμφανίστηκαν τα ζαμαλίκια, προστέθηκαν εξωτερικά των κουφωμάτων και άνοιγαν προς τα έξω. Αυτός ο τρόπος κατασκευής των κουφωμάτων, εφαρμόστηκε και στις μεταγενέστερες κατασκευές, παρά την υπάρχουσα τεχνογνωσία, για οικονομικούς κυρίως λόγους αλλά ενδεχομένως και για λόγους ασφαλείας. Το μέγεθος των κουφωμάτων είναι μικρό, αλλά οι παρειές των τοίχων λοξεύουν προς τα μέσα και το πρέκι τους είναι τοξωτό. Ετσι πετυχαίνουν τις λιγότερες δυνατές θερμικές απώλειες, με τον καλύτερο δυνατό φωτισμό του χώρου.

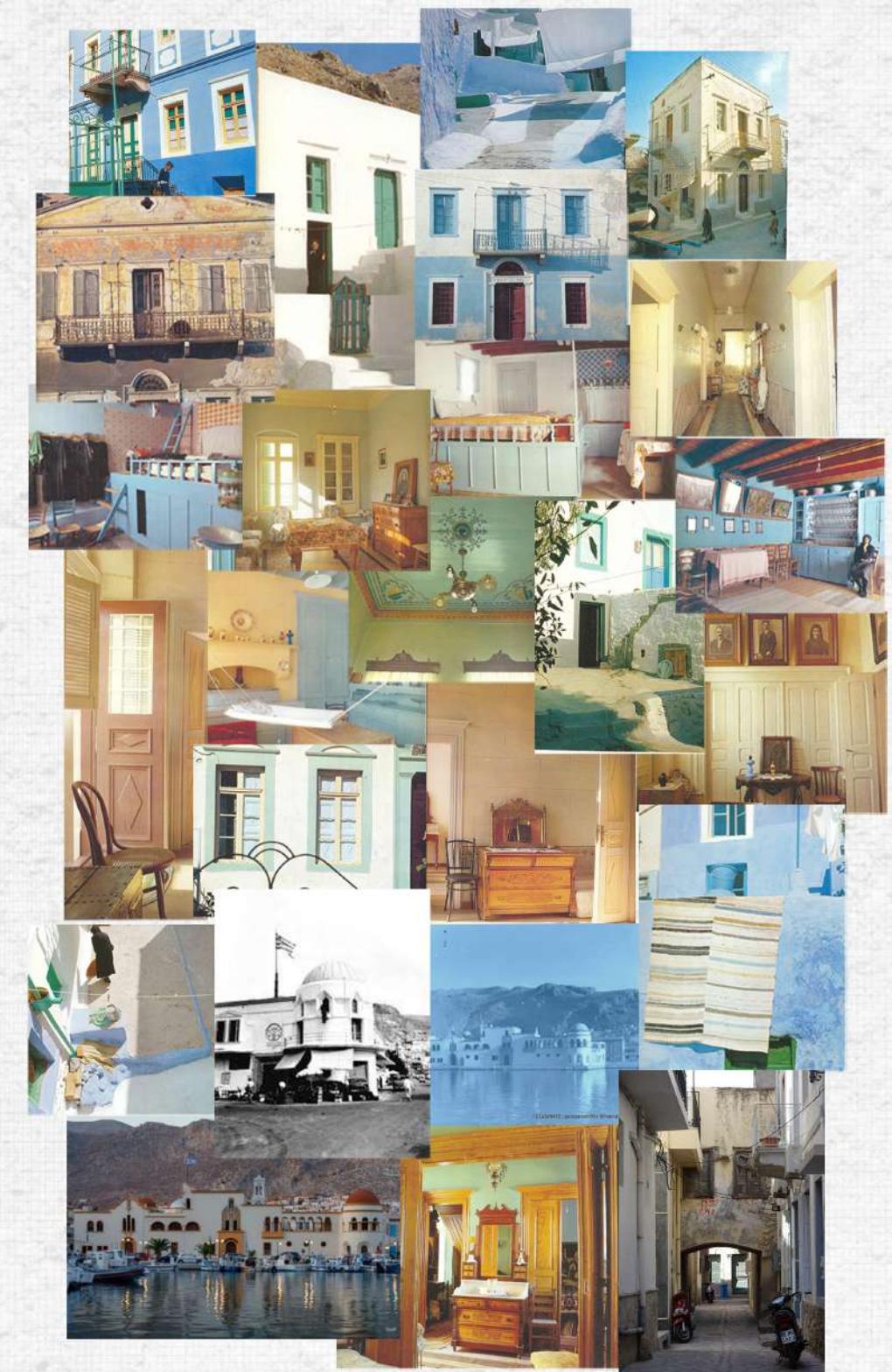
Παρόλα αυτά, ο φωτισμός των χώρων, με τα σημερινά δεδομένα, θεωρείται ανεπαρκής. Όμως, τότε, στη διάρκεια της μέρας, όλες οι λειτουργίες του σπιτιού μεταφέρονται στην αυλή, έτσι δικαιολογείται η αδιαφορία για εσωτερικό φωτισμό.

Ο αερισμός του χώρου εξασφαλίζεται από τα ανοίγματα των πορτών και των παραθύρων καθώς, συχνά, και από ένα μικρό άνοιγμα (20 με 30 εκ.) πάνω από την πόρτα, το οποίο κλείνει πρόχειρα τον χειμώνα. Σε αυτό το σημείο, εσωτερικά, κρεμούσαν και τα ευαίσθητα τρόφιμα για την καλύτερη διατήρηση τους.

Χρώμα

Το χρώμα είναι χαρακτηριστικό στοιχείο της Καλύμνικης αρχιτεκτονικής. Για παράδειγμα όταν μια νοικοκυρά πενθεί βάφει τα πλαίσια των ανοιγμάτων του κάτω χώρου και τα πεζούλια, γκρι.

Παλαιότερα τα σπίτια βάφονταν γαλανά, άσπρα ή με γαιώδη χρώματα. Σήμερα χρησιμοποιείται ποικιλία χρωμάτων, πέρα από τα κλασικά γαλανόλευκα χρώματα. Η νοικοκυρά βάφει και το γύρω δημόσιο χώρο σαν να ήταν μέρος του σπιτιού της. Το βάψιμο γίνεται σχεδόν κάθε εβδομάδα, κυρίως των χαμηλών κοινόχρηστων χώρων που λερώνονται εύκολα. Ενώ στις μεγάλες γιορτές το θέαμα είναι εντονότερο, κάνοντας ακόμα πιο ασαφή τα όρια του κοινόχρηστου και του ιδιωτικού.

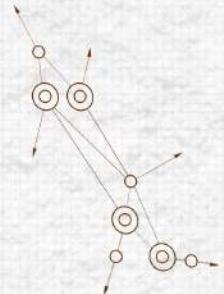

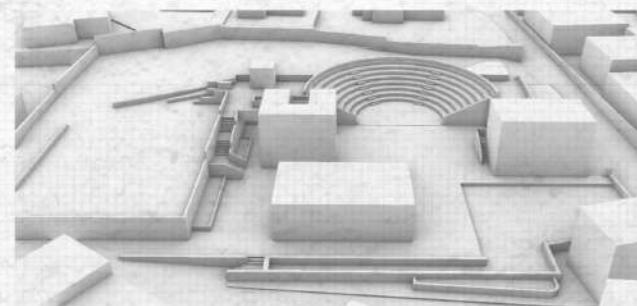
Δίπολα Χώρας - Πόθιας

Τα δίπολα που επιλέγονται στην παλιά και την νέα πρωτεύουσα απαρτίζονται αντίστοιχα από δύο κτιριακές υποδομές. Ένα υπάρχον ιστορικό κτίσμα (της Ιταλοκρατίας) και ένα νεότερο κτίσμα, τα οποία παραμένουν ανεκμευτάλευτα ή χρήζουν αναμόρφωσης. Το κάθε δίπολο, αντίστοιχα, έχει συγκεκριμένη στόχευση καλύπτοντας τόσο την χειμερινή όσο και την θερινή περίοδο, σε όλη την έκταση του νησιού.

Τα παραπάνω δίπολα εντάσσονται στην ευρύτερη ενότητα πολιτιστικές διαδρομές στην Κάλυμνο.

ΔΙΠΟΛΑ - ΧΩΡΑΣ
_Ανοιχτό Θέατρο Χώρας
_Παλιά αστυνομία

Ανοιχτό Θέατρο Χώρας

ΔΙΠΟΛΑ-ΠΟΘΙΑ
_Κλειστό Θέατρο ΚΑΠΗ
_Δημαρχείο

Κλειστό Θέατρο Πόθιας-ΚΑΠΗ

Πρώην αστυνομία Χώρας

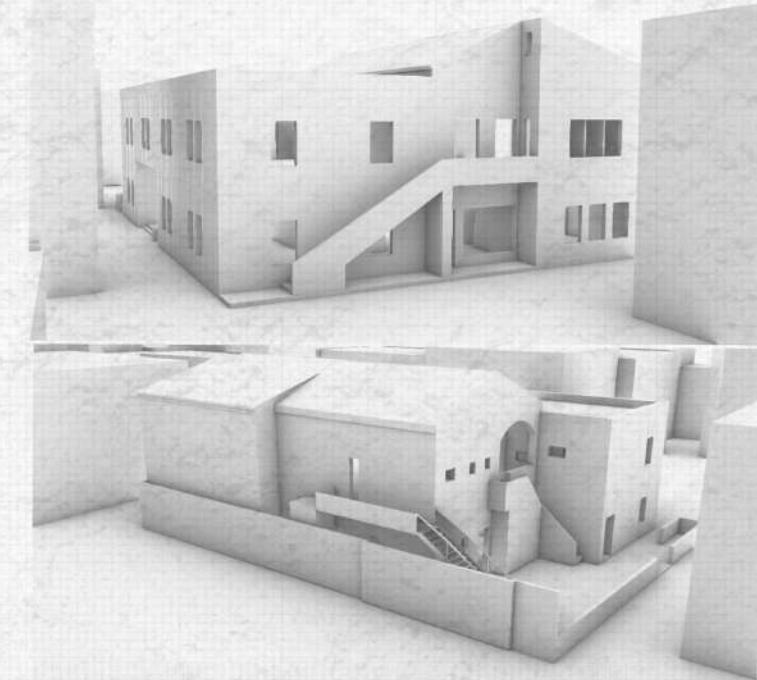
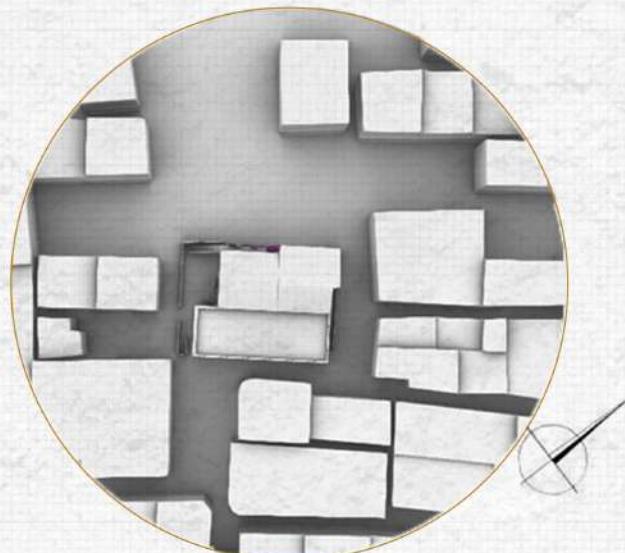

Δημαρχείο-πρώην δημοτική αγορά

ΚΑΠΗ-ΚΛΕΙΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

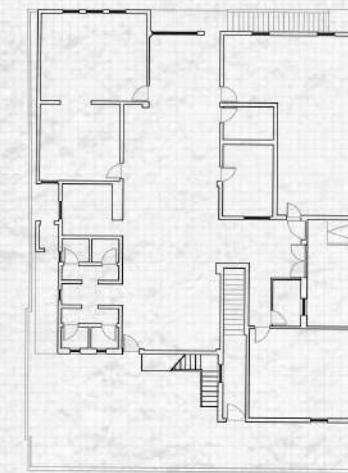
Ξεκινώντας από την Πόθια. Το κλειστό θέατρο βρίσκεται ανάμεσα σε δύο κεντρικές οδικές αρτηρίες, ενώ παράλληλα υπάρχει πρόσβαση από τον εμπορικό δρόμο του νησιού. Η θέση είναι σημαντική, καθώς δημιουργείται μια μικρή εσωτερική πλατεία εκεί που γειτνιάζουν οι δρόμοι. Το συγκρότημα ουσιαστικά αποτελείται από δύο κτίρια. Στο ισόγειο λειτουργεί το ΚΑΠΗ, κυρίως όμως ως χώρος συγκέντρωσης των ηλικιωμένων. Στον όροφο λειτουργεί το μικρό κλειστό θέατρο, μια μεταγενέστερη προσθήκη λόγω των αναγκών για χώρο που διεξάγονται θεατρικά δρώμενα.

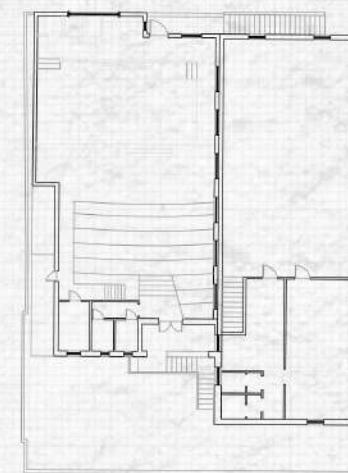
- _Κοινόχρηστοι χώροι - πλατείες
- _Δημόσια κτίρια
- _Κατοικίες
- _Καταστήματα

- _Κατοικίες
- _Διπλή κυκλοφορία
- _Μονή κυκλοφορία
- _Πεζόδρομος

ΚΑΤΟΥΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ (ΥΠΑΡΧΟΝ)

ΚΑΤΟΥΗ ΟΡΟΦΟΥ

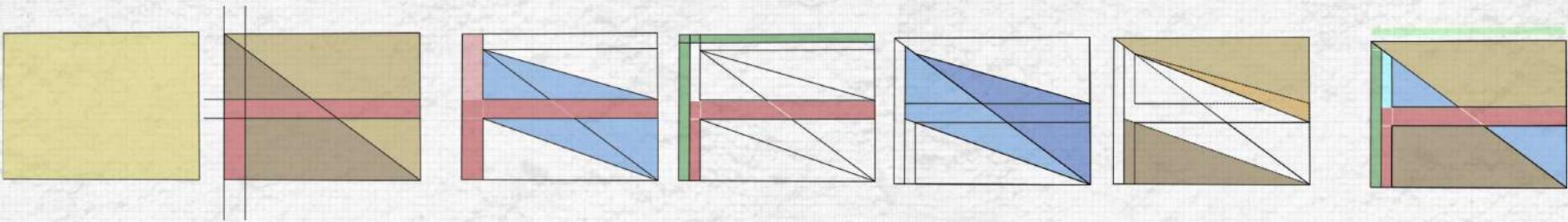
Νέο Οικοδομικό πρόγραμμα

- _Κλειστό θέατρο/σινεμά, πολυχωρος
- _ΚΑΠΗ-κέντρο ηλικιωμένων (φυσιοθεραπευτές, δημιουργική απασχόληση, ενημέρωση, ιατροφαρμακευτική πρωτοβάθμια φροντίδα κλπ)
- _Χώρος σεμιναρίων/δημιουργικής απασχόλησης όλων των ηλικιών
- _Αναψυκτήριο/κήπος
- _WC

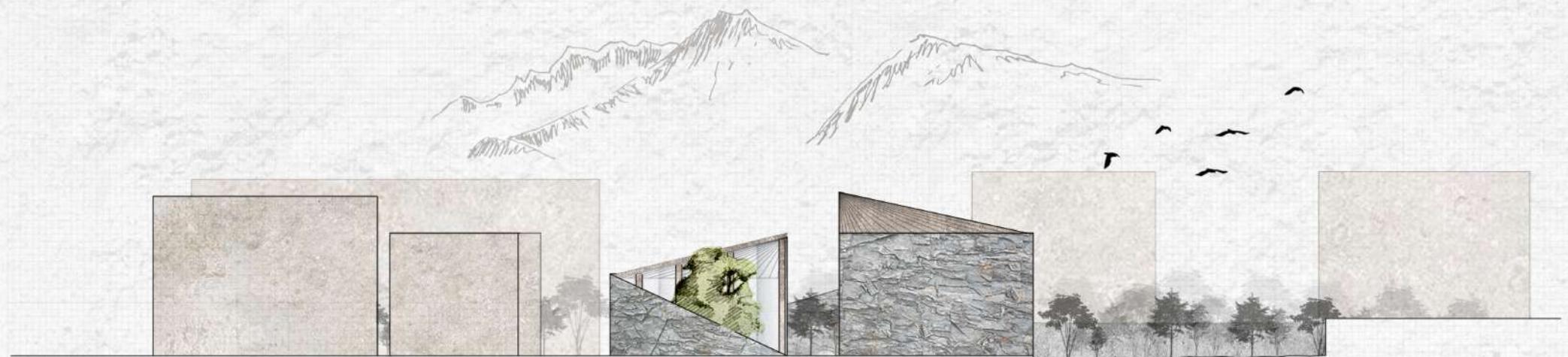
Στόχος αυτής της πρότασης είναι ο σχεδιασμός ενός πολυχώρου που θα συνδυάζει τα θεατρικά δρώμενα και την κοινωνική μέριμνα για ψυχαγωγία, καταρχάς των ατόμων της τρίτης ηλικίας και κατεπέκταση όλων των ηλικιακών ομάδων.

Κεντρική ιδέα: Η δημιουργία μιας εσωτερικής αυλής που προκύπτει από τις προσβάσεις στο χώρο του οικοπέδου. Τα τρίγωνα συμβολίζουν την πετρώδης και απόκρημνη φυσιογνωμία του νησιού.

ΚΛ. 1:200

ΠΛΑΓΙΑ ΟΨΗ ΑΠΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΥΣ ΚΛ. 1:100

ΠΛΑΓΙΑ ΟΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛ. 1:100

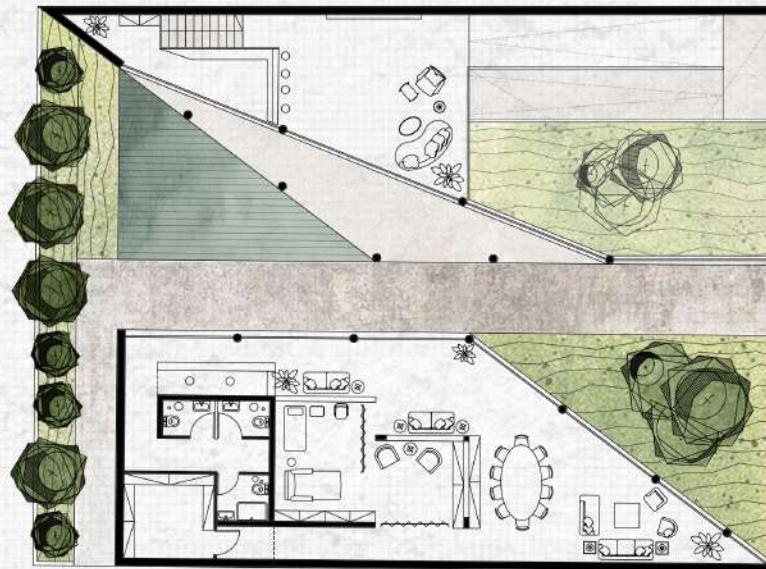
Η πρόσβαση γίνεται από τις δύο διαδρομές στις προσβάσεις του οικοπέδου. Κάτω στεγάζεται το ΚΑΠΗ με χώρους υγειονομικής περιθαλψης ηλικιωμένων για πρωτοβάθμια φροντίδα, συναισθηματική και ψυχολογική στήριξη. Ένα χώρο συναντήσεων διπλα στον κήπο και κάποιος συμπληρωματικούς βοηθητικούς χώρους για την λειτουργία, wc και αποθήκη. Ο χώρος αλλάζει μέσω των παραβάν ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες.

Το ΚΑΠΗ και το θέατρο τοποθετούνται στον ίδιο χώρο, ώστε να νιώθουν ότι συμπεριλαμβάνονται στην κοινότητα ως ισότιμα και ενεργά μέλη. Γενικά είναι ελεύθερη κάτοψη.

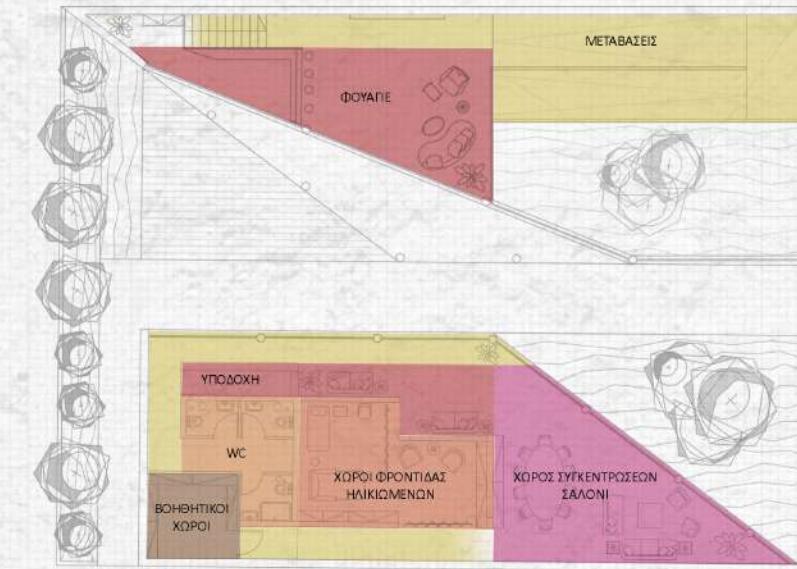
Απέναντι τοποθετείται το φουαγί του θεάτρου όπου λειτουργεί η υποδοχή και ένα μικρό μπαρ. Στο ενδιάμεσο είναι η αυλή που συνδυάζει το πράσινο και το υδάτινο στοιχείο.

Στο υπόγειο έχουμε τον χώρο του θεάτρου, ενώ η μετάβαση γίνεται με μια ράμπα και στο πίσω μέρος υπάρχει και μια σκάλα που λειτουργεί ως έξοδος κινδύνου σε περίπτωση ανάγκης.

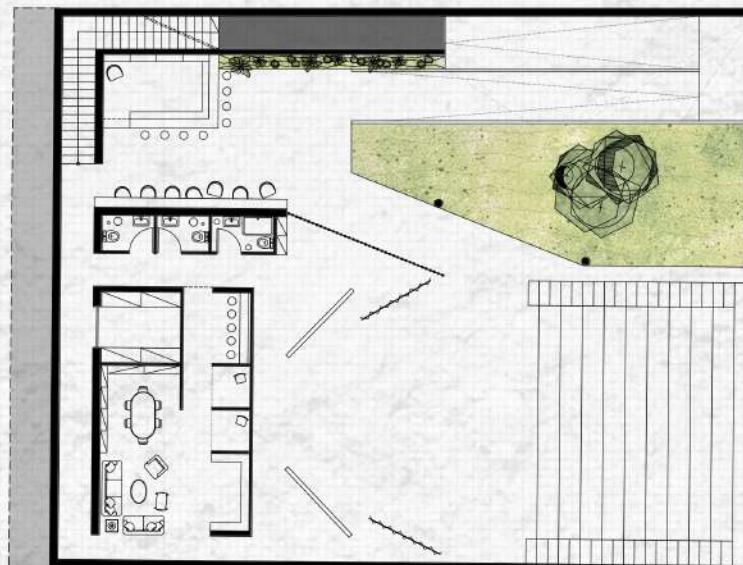
Λίγο πριν τον κύριο χώρο του θεάτρου συναντάμε τα πωλητήρια και έναν εσωτερικό κήπο που είναι ορατός και από το μπαλκόνι του ισογείου. Πίσω από την σκηνή βρίσκονται τα καμαρίνια και κάποιοι βοηθητικοί χώροι, όπως wc και αποθήκη.

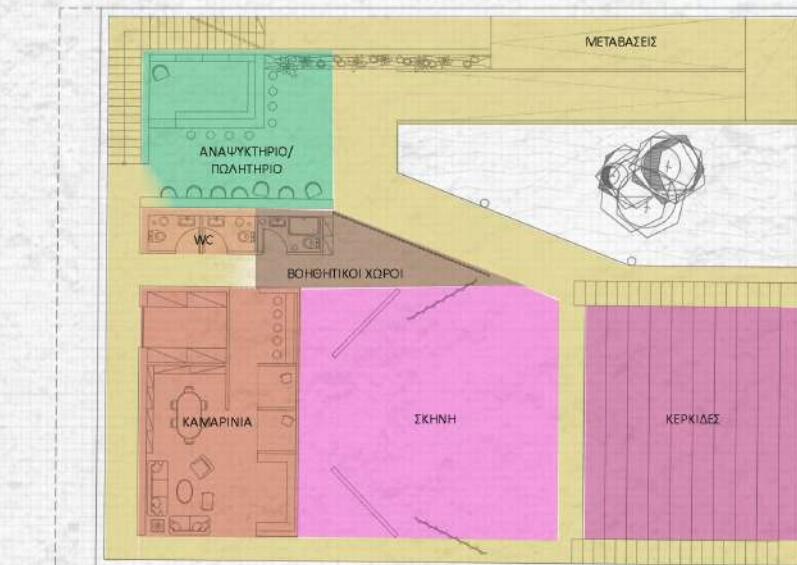
ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΛ. 1:100

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΑΤΩΦΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΚΛ. 1:100

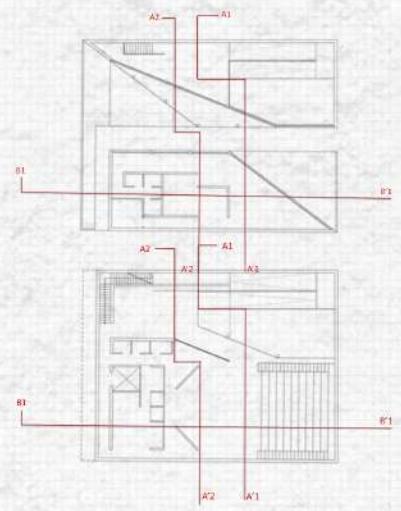
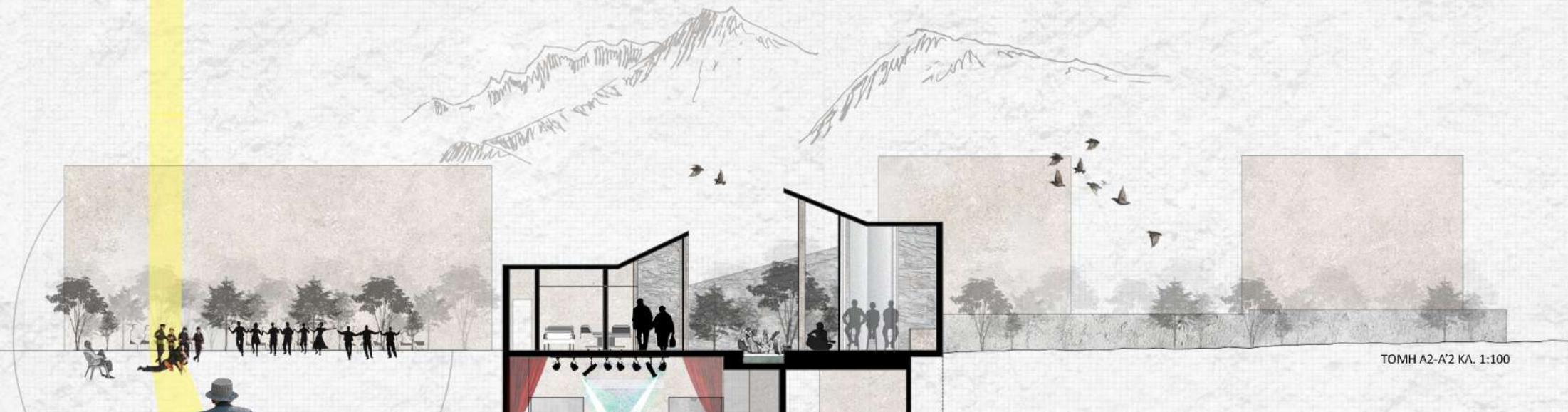
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

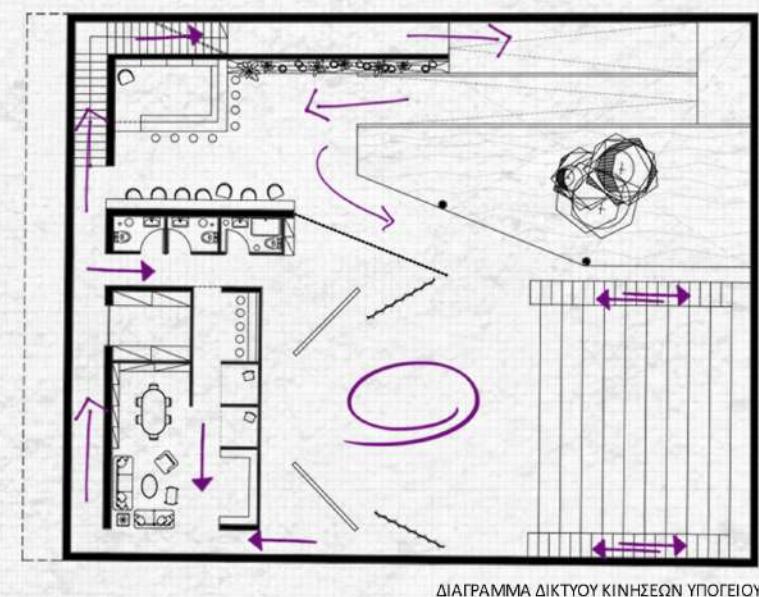
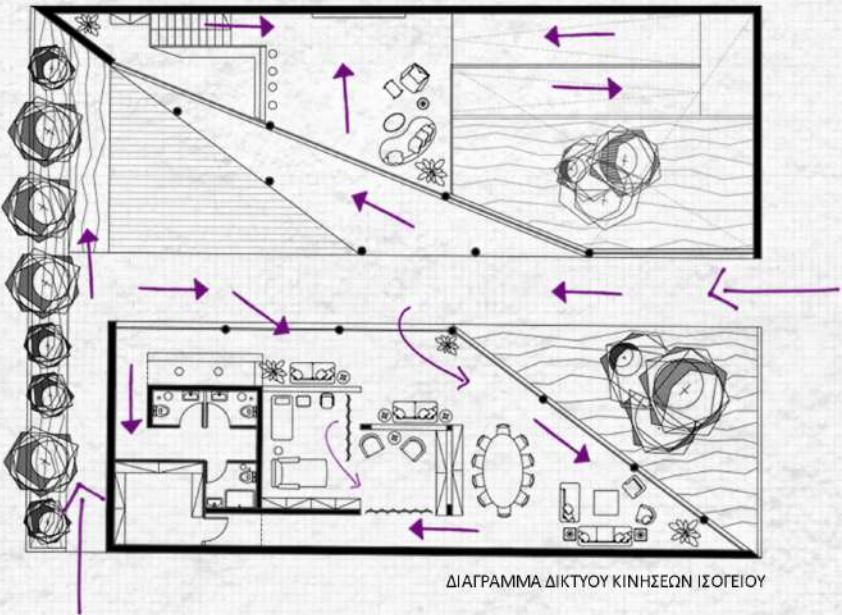

ΤΟΜΗ A1-A'1 ΚΛ. 1:100

ΤΟΜΗ B1-B'1 ΚΛ. 1:100

Εκτός από την εσωτερική αυλή δημιουργούμε και μια εξωτερική στη συμβολή των οδών. Προτείνεται η πεζοδρόμηση του μικρού αυτού τμήματος του δρόμου και των οδών που συνδέουν το συγκρότημα με το πεζόδρομο. Τώρα λειτουργεί ως χώρος στάθμευσης και διέλευσης. Ωστόσο 100 μέτρα πιο πίσω λειτουργεί ένας μεγαλύτερος χώρος στάθμευσης. Η πεζοδρόμηση δεν θα προκαλέσει κάποιο πρόβλημα, καθώς οι μικρότερες αυτές αρτηρίες αξιοποιούνται εκτός από χώρος αυθαίρετης στάθμευσης κάτω από τις κατοικίες τους αλλά και για μικρής διάρκειας στάσεων για αγορές, με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της κυκλοφορίας και τον περιορισμό του εμπορικού δρόμου.

Έτσι δημιουργούμε μια μικρότερη πλατεία για την διεξαγωγή διάφορων δρώμενων όπως την παρουσίαση παραδοσιακών χορών, που χρησιμοποιούσαν και πριν τον χώρο του ΚΑΠΗ, για υπαίθρια παζάρια ενίσχυσης των ομάδων και του ΚΑΠΗ.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΕΩΝ

ΥΛΙΚΑ

Ως προς τα υλικά επιλέγεται η Καλύμνικη πέτρα η οποία έχει βασικό χρώμα το γκρι με κόκκινα, καφέ και κίτρινα μοτίβα. Για την οροφή επιλέγουμε την επένδυση με φύλλα αλουμινίου σε σκούρα απόχρωση. Για το δάπεδο επιλέγονται πλακίδια εμπνευσμένα από τα θαλάσσια οικοσυστήματα, τα κοράλλια. Με αυτό το μπεζ χρώμα και είναι ελαφρύτερα από τα ψευτόλιθο.

Εσωτερικά του θεάτρου, στο ισόγειο τοποθετούμε ένα δέντρο άγριας ελιάς. Παράγει μικρότερη ποσότητα καρπών(έως και καθόλου). Το σχήμα της κόμης της είναι σφαιρικό. Μπορεί να φυτευτεί τόσο σε σημεία με άμεσο ηλιακό φως όσο και σε ημισκιερά όπως εδώ. Μπορεί να καλλιεργηθεί σε μεγάλο εύρος εδαφών, ακόμα και σε φτωχά, άγονα εδάφη. Είναι είδος ανθεκτικό στην έηρασία και δεν έχει μεγάλες απαιτήσεις σε νερό. Στον πίσω κήπο τοποθετούμε λεμονιές, ώστε η προσοχή κι περισυλλογή τους να αποτελεί άλλη μια δραστηριότητα για τους ηλικιωμένους και στον εξωτερικό κήπο της εισόδου επιλέγεται η Μιμόζα (ακακία ήμερη), είναι αειθαλές δένδρο με σφαιρικό σχήμα. Έχει ούνθετα, ανοιχτοπράσινα φύλλα, ελαφρώς οδοντωτά και πλούσια ανθοφορία, με κίτρινα λουλούδια. Προτιμά προσήλιες θέσεις και ελαφρώς ασβεστώδη εδάφη.

Φύλλα χαλκού/Φύλλα αλουμινίου

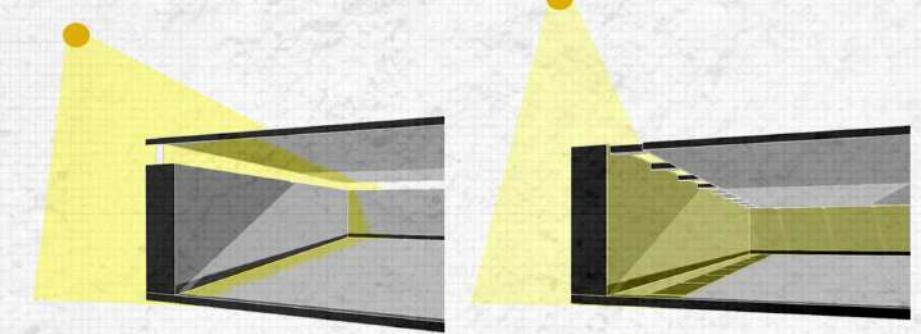
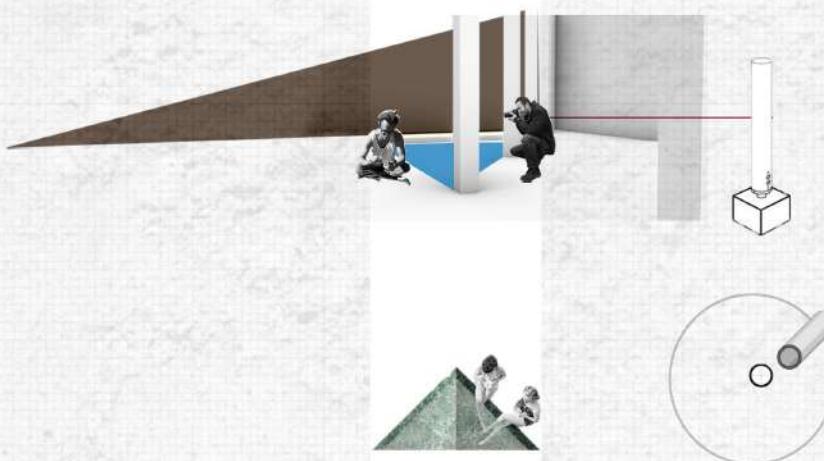
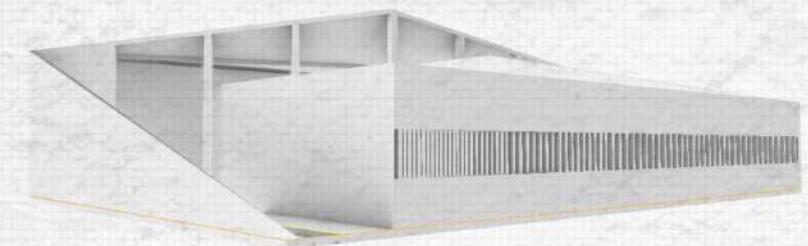
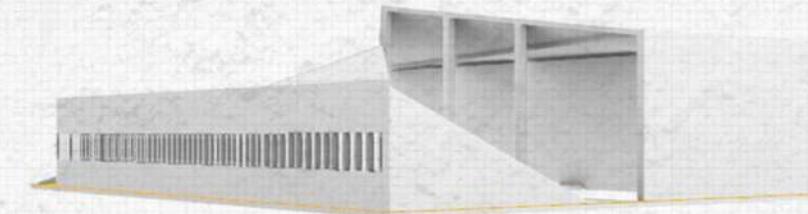
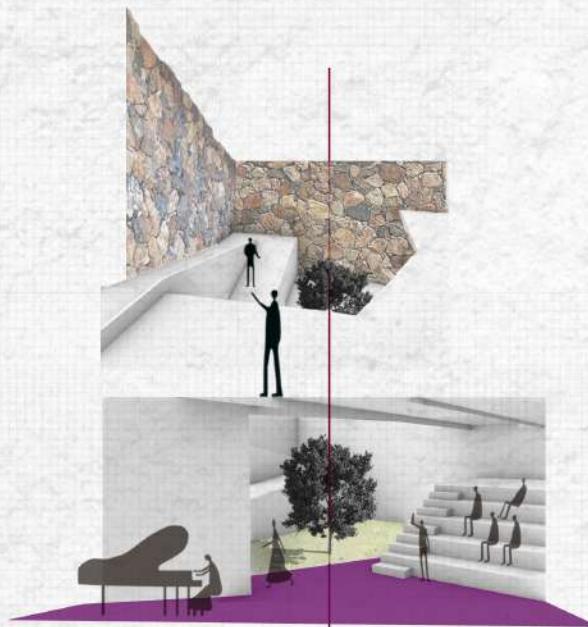
Πέτρα Καλύμνου

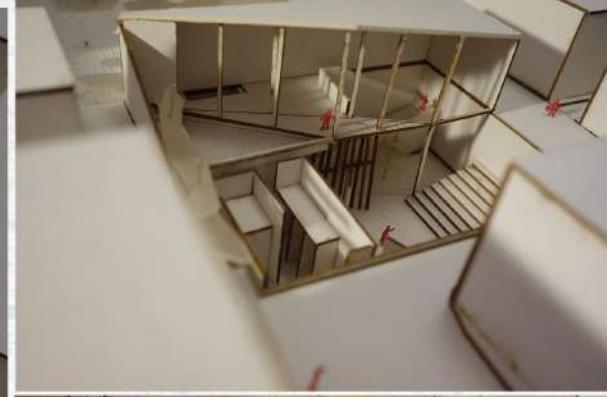
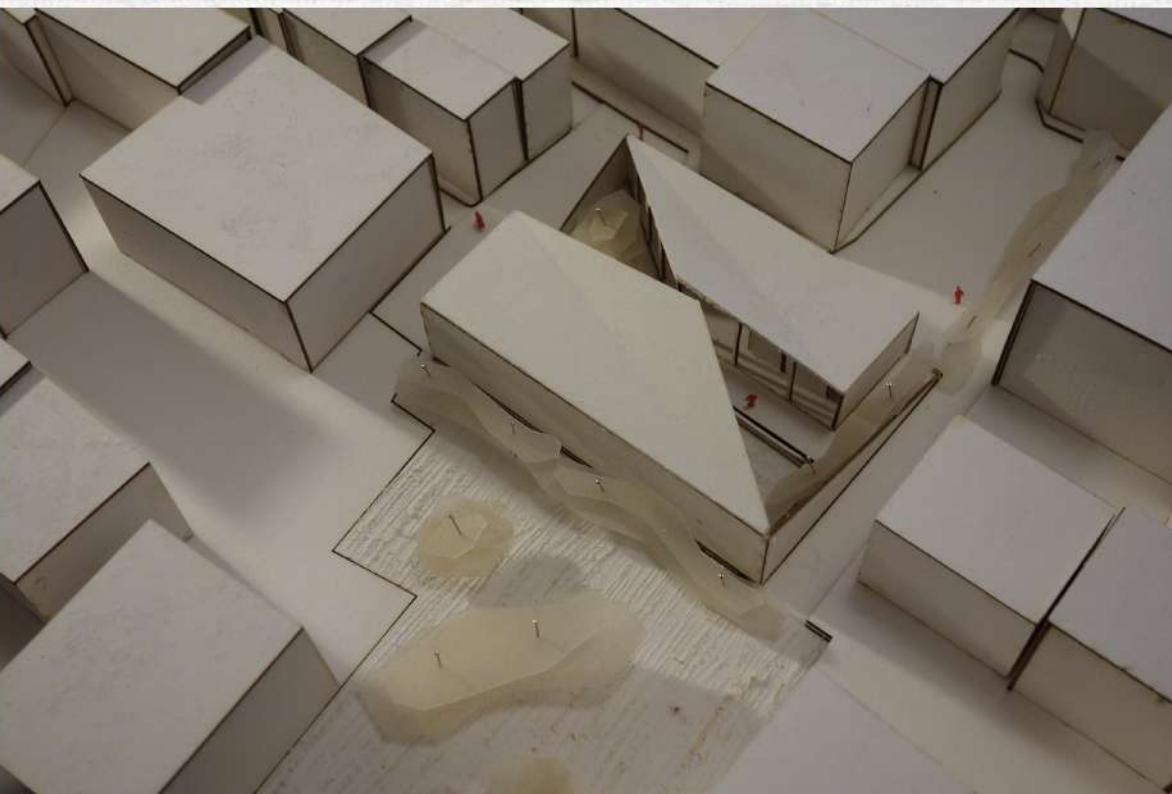
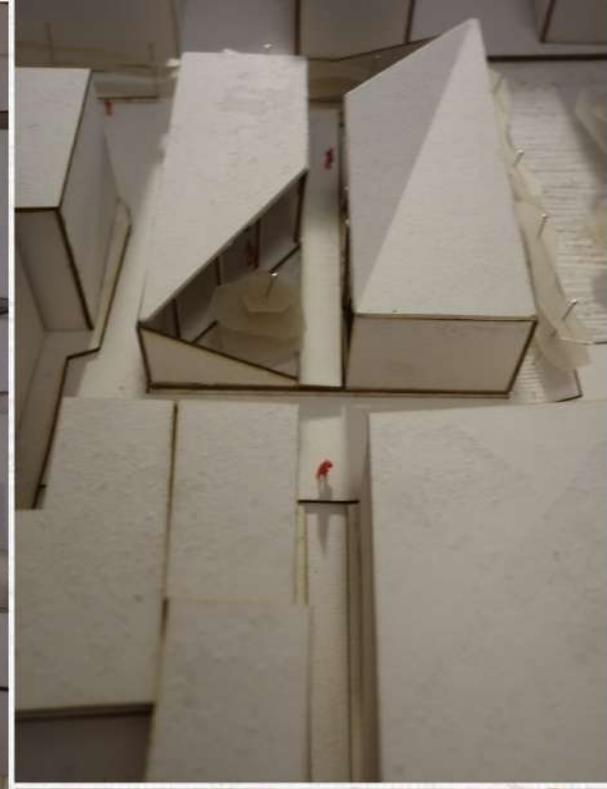

Πλακίδια bio-based-tiles από κοράλια

Σκυρόδεμα

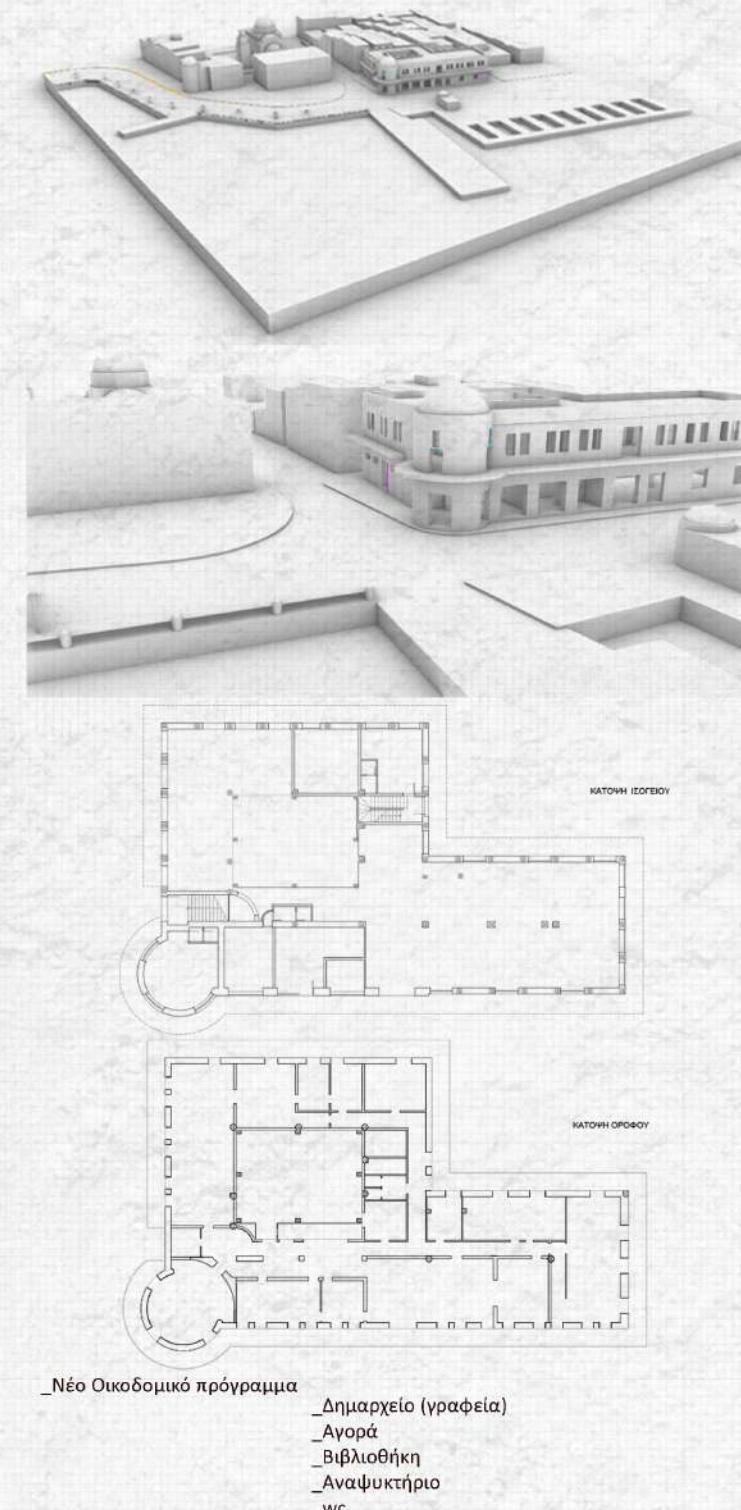
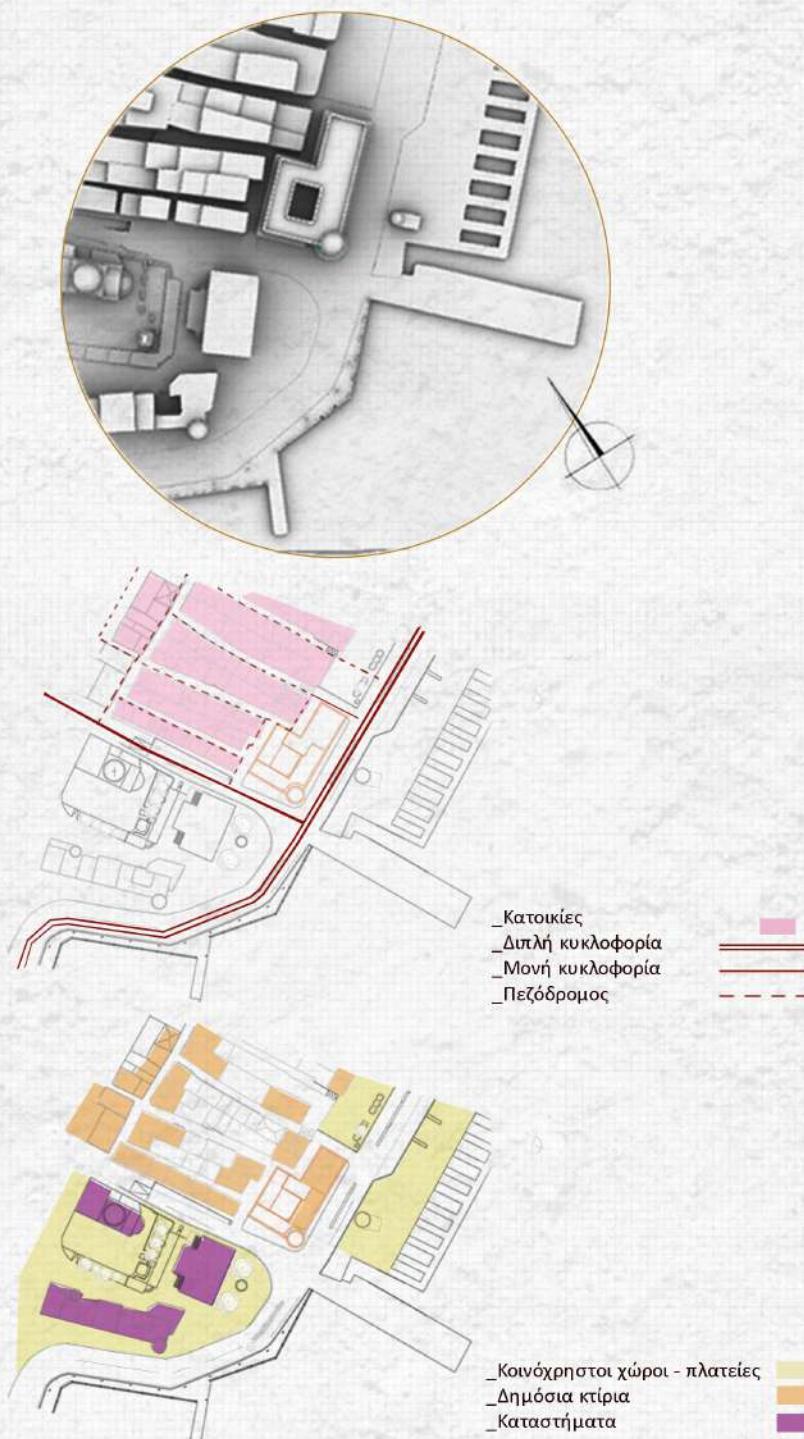

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Το Δημαρχείο εδράζεται στο παραλιακό μέτωπο του νησιού. Συναποτελεί τοπόσημο μαζί με το Επαρχείο και το μητροπολιτικό ναό του Σωτήρος Χριστού που γίνονται αντιληπτά από την είσοδο των επισκεπτών στο νησί από την θάλασσα. Βρίσκεται στη συμβολή κεντρικών οδών που συνδέουν τον εμπορικό και τον δρόμο της παραλιακής που συνδέει τα λιμάνια.

Στο εσωτερικό υπάρχει αυλή και στοά που αρχικά χρησιμοποιούνταν ως την Δημοτική Αγορά του νησιού. Σήμερα παραμένει ανεκμετάλλευτη με δύο τρία καταστήματα στο ισόγειο, ενώ στον όροφο λειτουργεί το Δημαρχείο. Στο μεγαλύτερο μέρος του δηλαδή δεν αξιοποιείται, ενώ είναι συνηθισμένο αν ρωτήσουμε τους κατοίκους να αναφέρονται στην παλιά του ζωντανή όψη.

Στόχος αυτης της πρότασης είναι η αναδιοργάνωση του χώρου του Δημαρχείου και της δημοτικής αγοράς, για την αρμονική συνύπαρξη τους.

Κεντρική ιδέα: Διατήρηση του υπάρχοντος κελύφους και της εσωτερικής αυλής. Προτείνεται η αναδιαρύθμιση των κατόψεων και των κινήσεων στο εσωτερικό του κτιρίου καθώς και η δημιουργία μια αυτίστοιχης "αυλής" στην πλατεία στην πρόσοψη του Δημαρχείου .

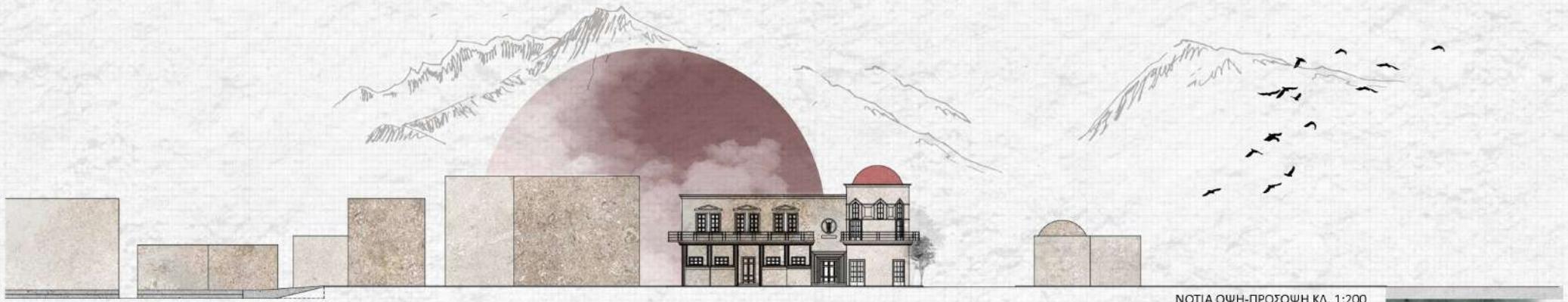

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ ΚΛ. 1:200

Ο διάδρομος και η εσωτερική αυλή είναι σημαντική για το κτίριο, ενώ γύρω από αυτά τοποθετούνται και διαχωρίζονται οι λειτουργίες. Προς την πλευρά του δρόμου έχουμε το αναψυκτήριο και την αγορά η οποία είναι ανοικτή από όλες τις πλευρές, ενώ εσωτερικά προς τις κατοικίες τοποθετούνται οι δημόσιες υπηρεσίες που χρειάζονται περισσότερη ηουχία.

Το ίδιο μοτίβο ακολουθείται και στον όροφο στον οποίο η πρόσβαση γίνεται από μια μεγάλη μαρμάρινη σκάλα από την πρόσοψη αλλά και από έναν ανελκυστήρα στην εσωτερική αυλή.

Στον όροφο τοποθετούμε τα γραφεία και το Δημαρχείο ενώ στο εξωτερικό έναν χώρο ανάγνωσης, καθώς προσθέτουμε μια βιβλιοθήκη στον όροφο. Ο όγκος της βιβλιοθήκης είναι ορατός από το ιούγειο καθώς αποτελείται από μια μεταλλική κατασκευή και τζαμαρία, ώστε όχι μόνο να γίνεται αντιληπτός λόγω της αντίθεσης με τον υπάρχοντα όγκο αλλά και να έχει την απαραίτητη ηουχία.

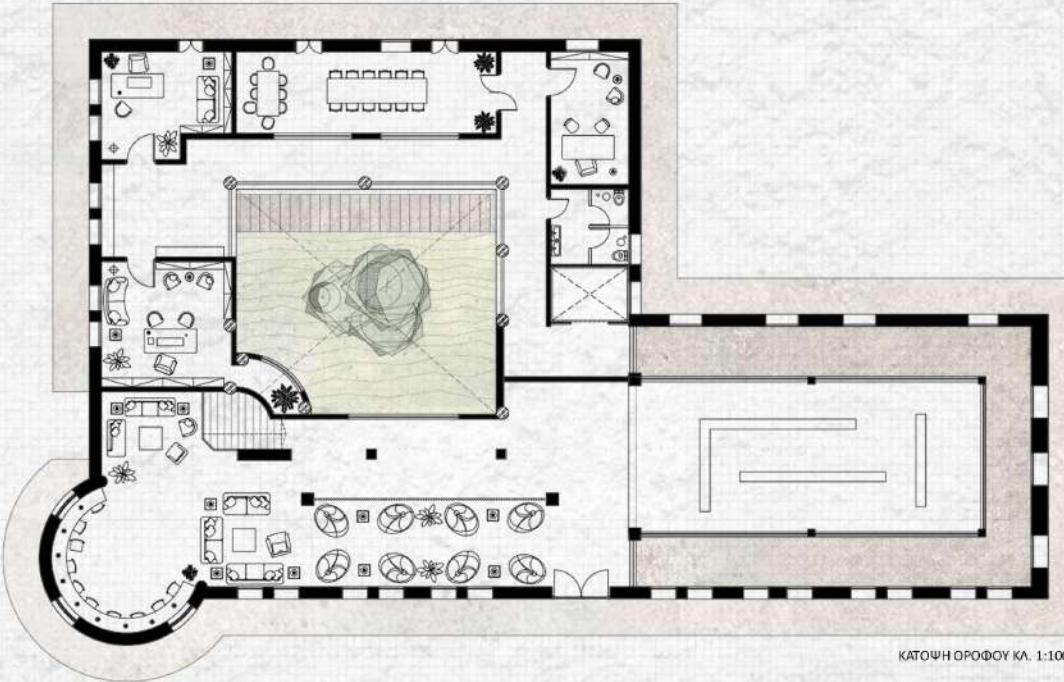
ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ-ΠΡΟΣΟΨΗ ΚΛ. 1:200

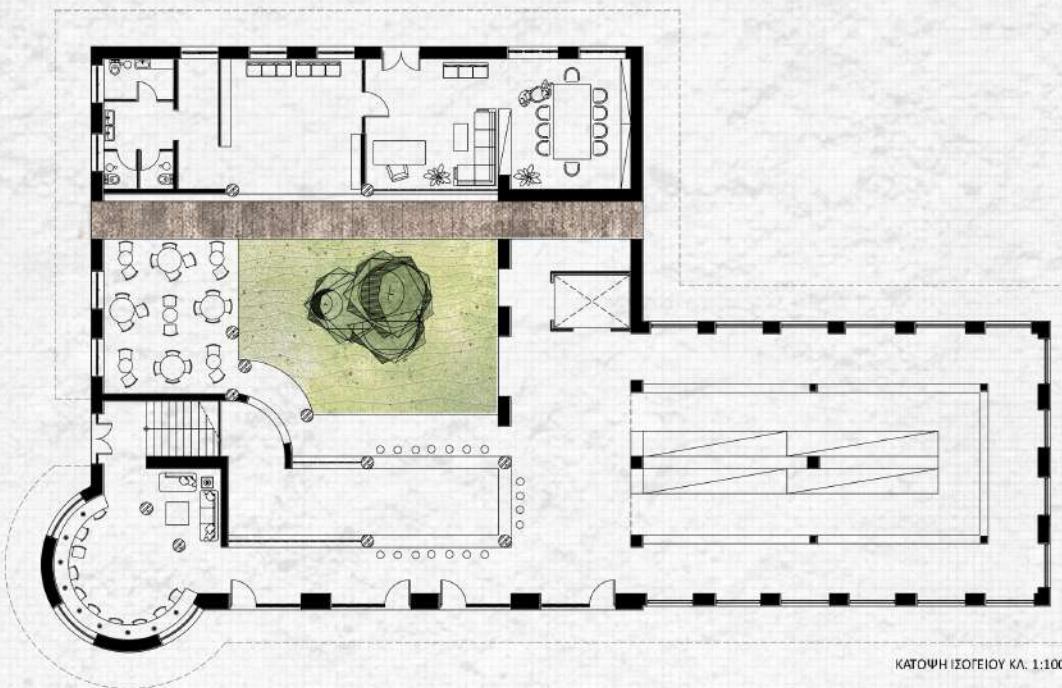
ΤΟΜΗ Β1-Β'1 ΚΛ. 1:100

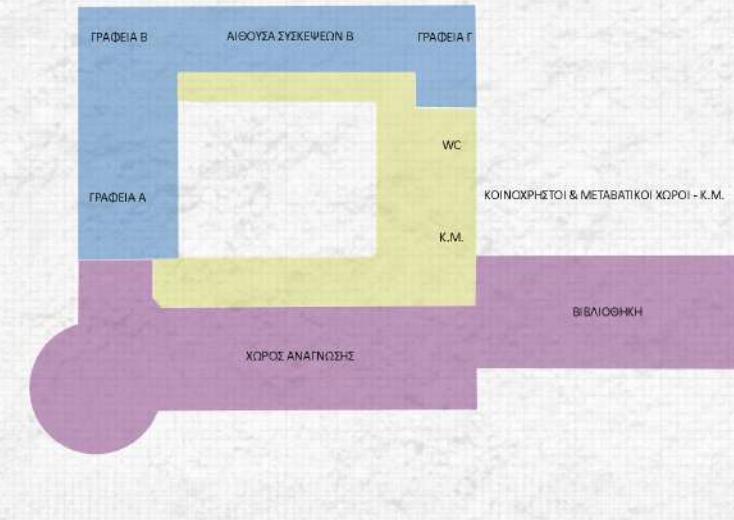
ΤΟΜΗ Α2-Α'2 ΚΛ. 1:100

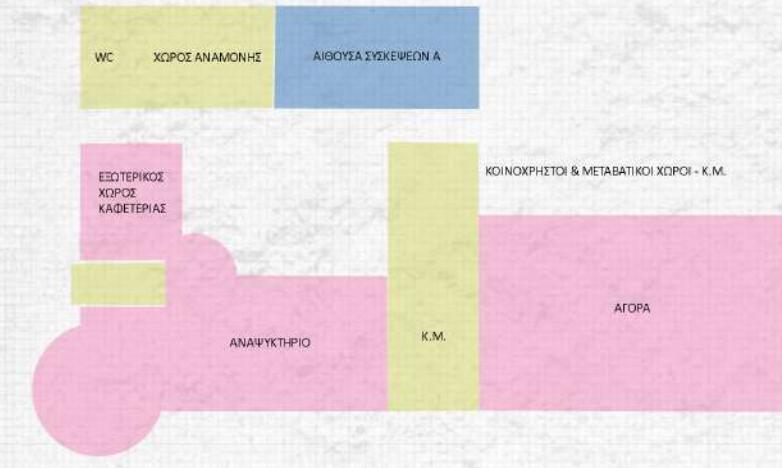
ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΛ. 1:100

ΚΑΤΩΦΗ ΟΡΟΦΟΥ ΚΛ. 1:100

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΟΡΟΦΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

Εκτάς της εσωτερικής αυλής δημιουργούμε και μια αντίστοιχη εξωτερικά. Σκοπός είναι να κινήσει το ενδιαφέρον του επισκέπτη να μπει μέσα στην αγορά. Ο διάδρομος συνδέει τα δύο ορθογώνια και έτσι έχουμε έναν χώρο στάσης πρασίνου και υδάτινου στοιχείου εξωτερικά αλλά και εσωτερικά που εξυπηρετούν αντίστοιχα διάφορες ώρες της μέρας το καθένα.

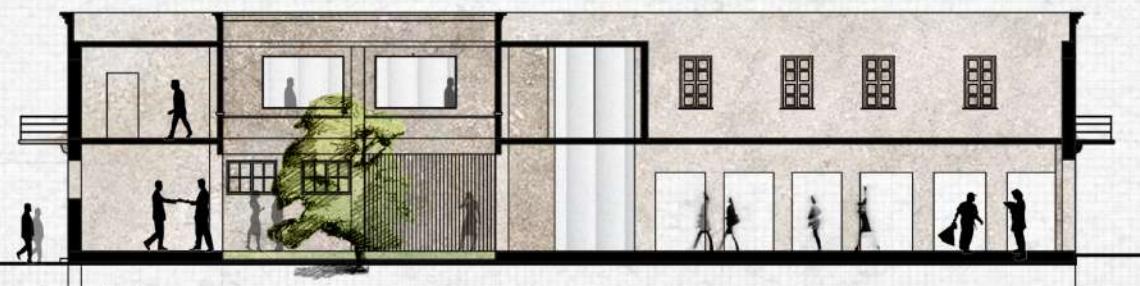
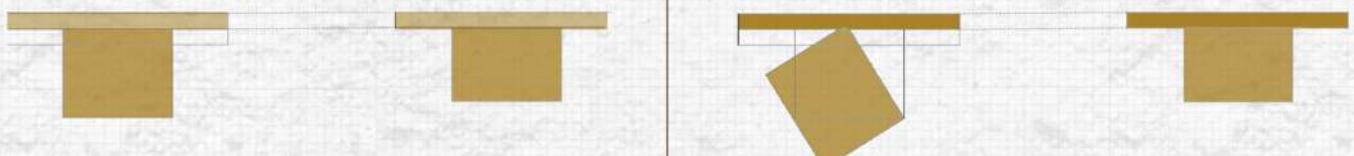
Οι κινήσεις στο ισόγειο και η πρόσβαση είναι ελεύθερη από όλες τις πλευρές, ενώ στον όροφο γίνεται μια περιμετρική κίνηση από την σκάλα στο μπαλκόνι, για να περιοριστεί λίγο ο κόσμος και να είναι πιο ήσυχο το περιβάλλον εκείνου που θα επιλέξει να ανέβει και να αξιοποιήσει τις πάνω χρήσεις.

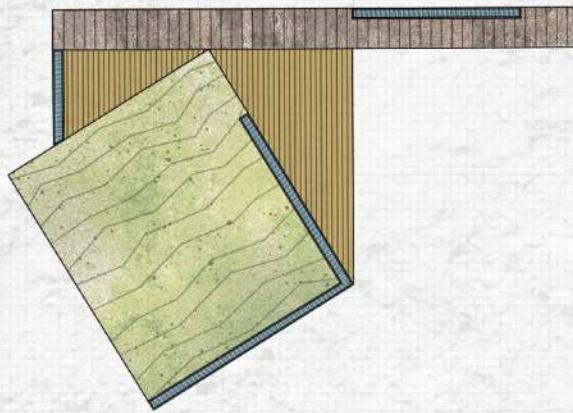
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

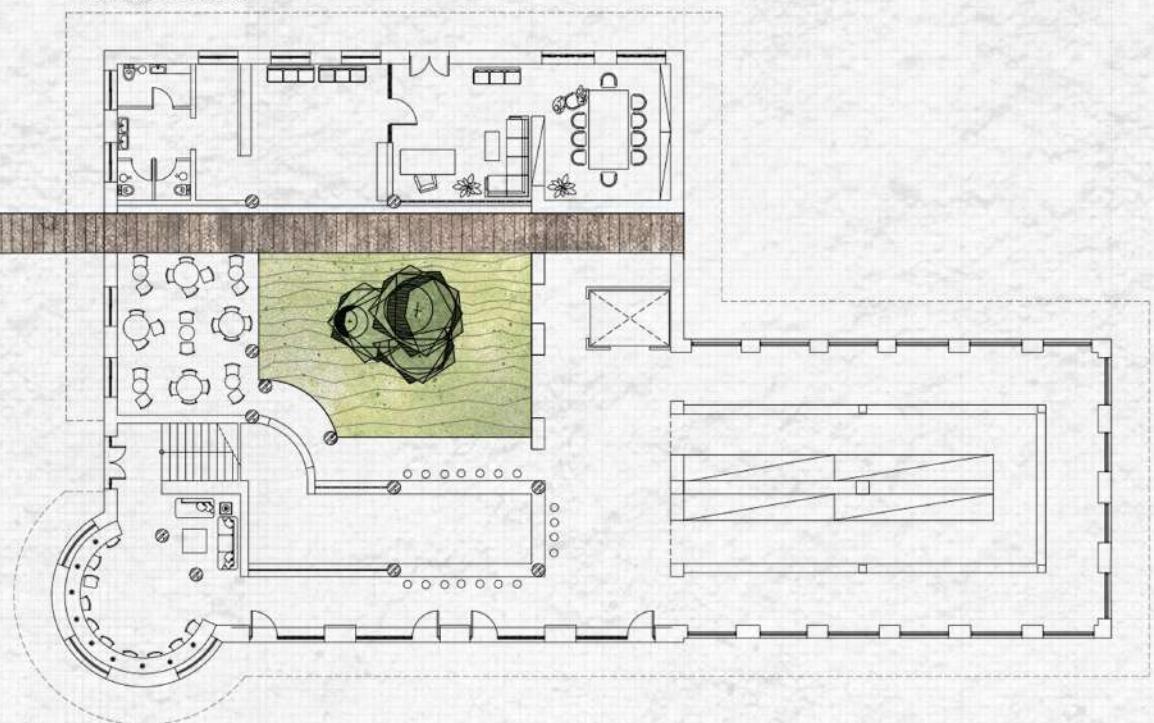
ΤΟΜΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΥΛΗ ΚΛ. 1:100

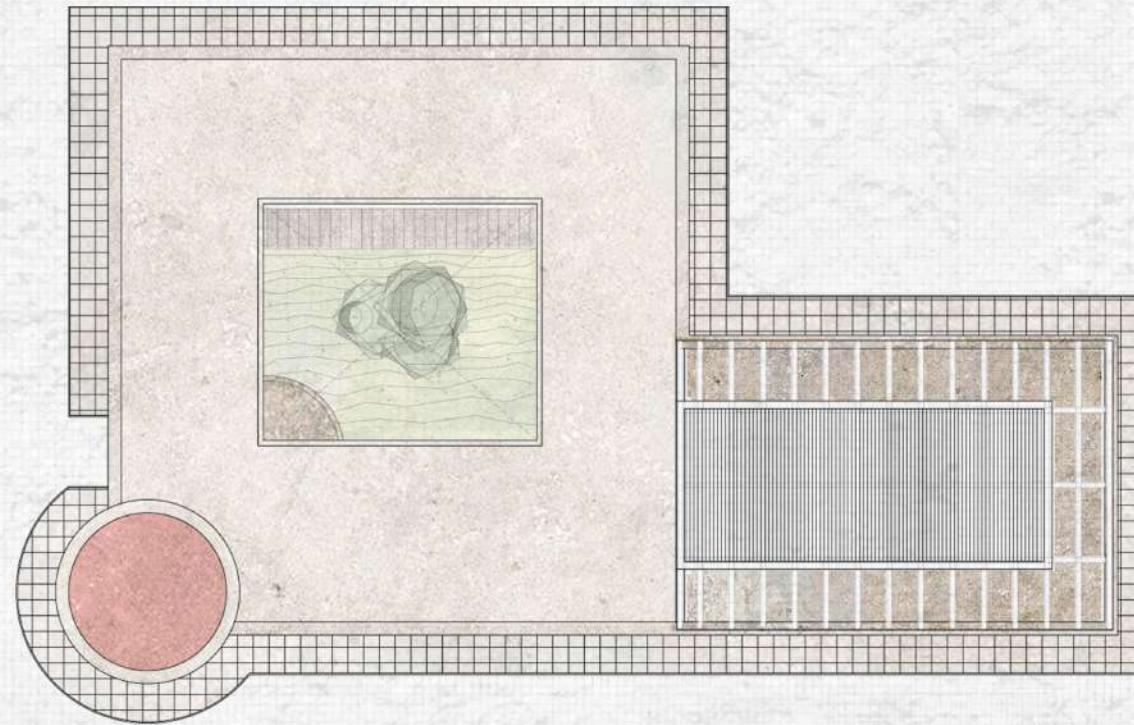

ΤΟΜΗ Α1-Α'1 ΚΛ. 1:100

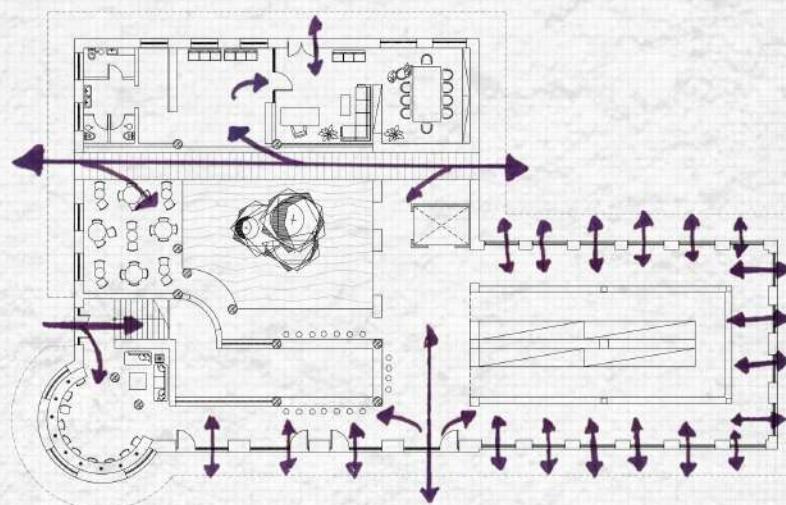

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΥΛΗ ΚΛ. 1:100

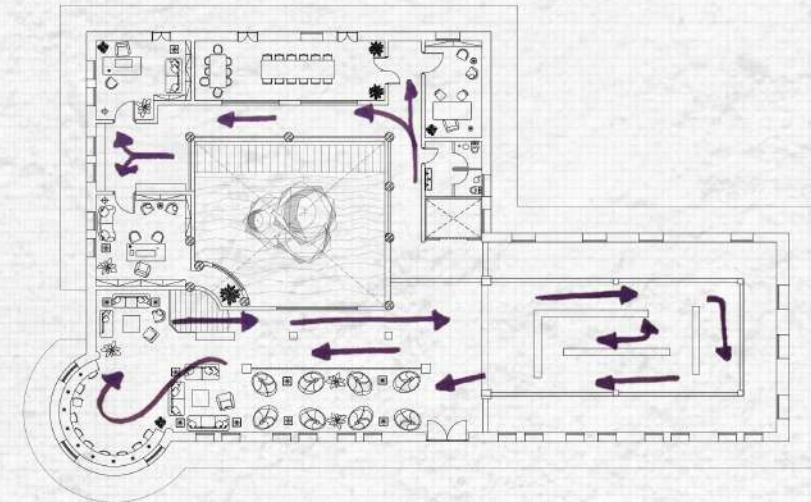

ΚΑΤΟΦΗ ΔΩΜΑΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΛ. 1:100

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΟΡΟΦΟΥ

ΥΛΙΚΑ

Τα υλικά παραμένουν τα ίδια, αφού αναδιαμορφώνεται η κάτοψη εκτός από τον όγκο της βιβλιοθήκης, ο οποίος προκειμένου να διαφοροποιηθεί χρησιμοποιούμε μεταλλική λευκή κατασκευή ΙΡΕ με περσίδες στην οροφή για την σκίαση και ρύθμιση της ποσότητας του φωτός αλλά και γυάλινου θόλου για την προστασία της βιβλιοθήκης και της αγοράς από τις καιρικές συνθήκες.

Για την οργάνωση της πλατείας και την διαφοροποίηση του εδάφους επιλέγουμε πλάκες ανοιχτού χρώματος ίδιας λογικής με τα υπόλοιπα κτίρια. Στο κέντρο της εσωτερικής αυλής η βουκαμβίλια είναι το κέντρο του αίθριου, δημιουργώντας μια ευχάριστη ατμόσφαιρα και ένα κόκκινο τοπίο στον κήπο. Ενώ στην εξωτερική πλατεία οι νεραντζίές σκιάζουν τον χώρο στάσης των περαστικών και το πλάτωμα που δημιουργείται στην πλατεία αυτή.

Πλακίδια bio-based-tiles από κοράλλια

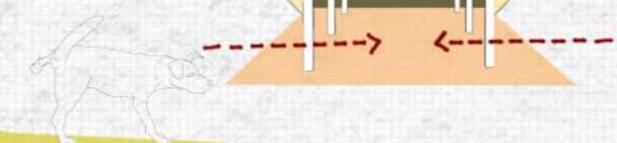
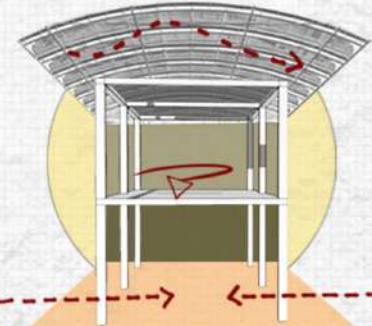
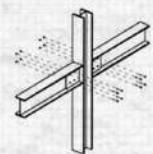
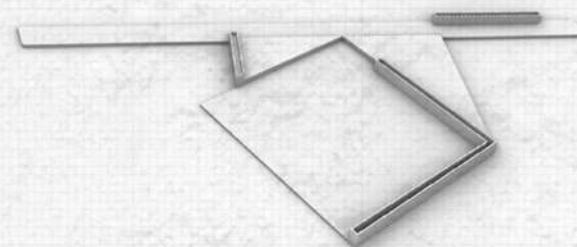
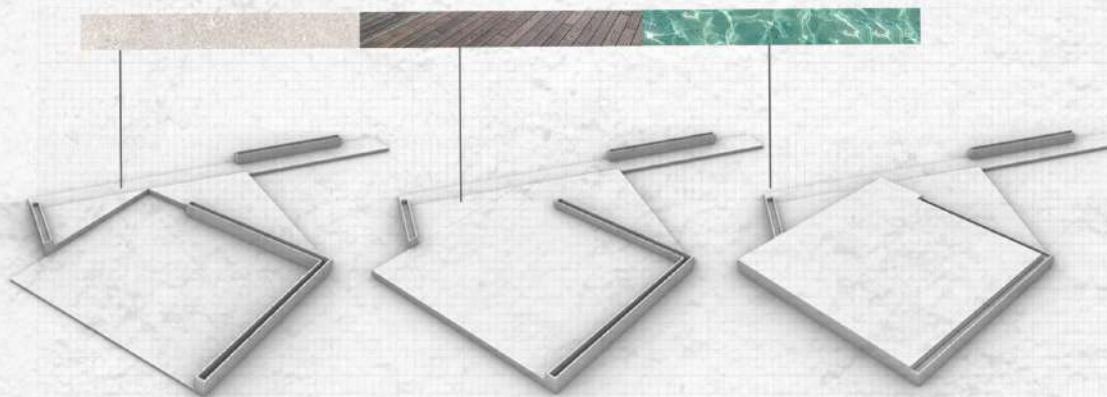
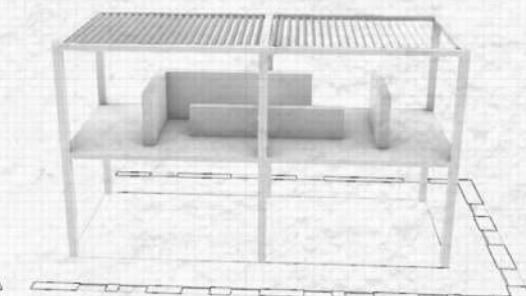
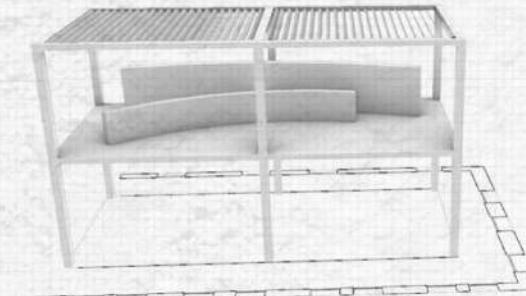
Σκυρόδεμα

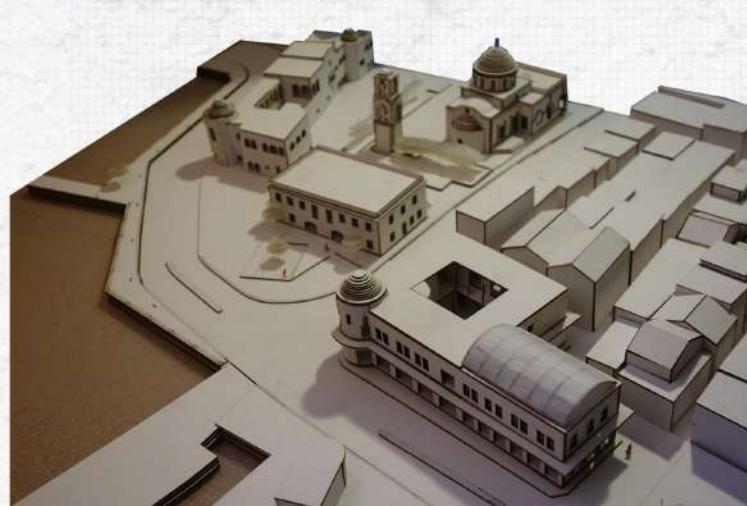
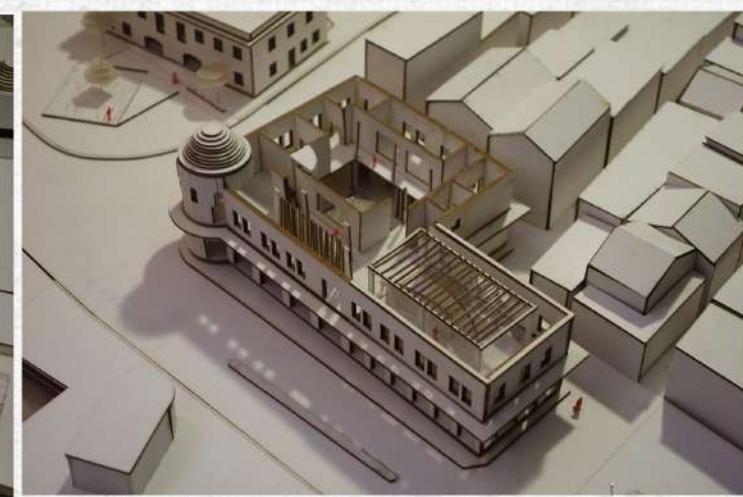
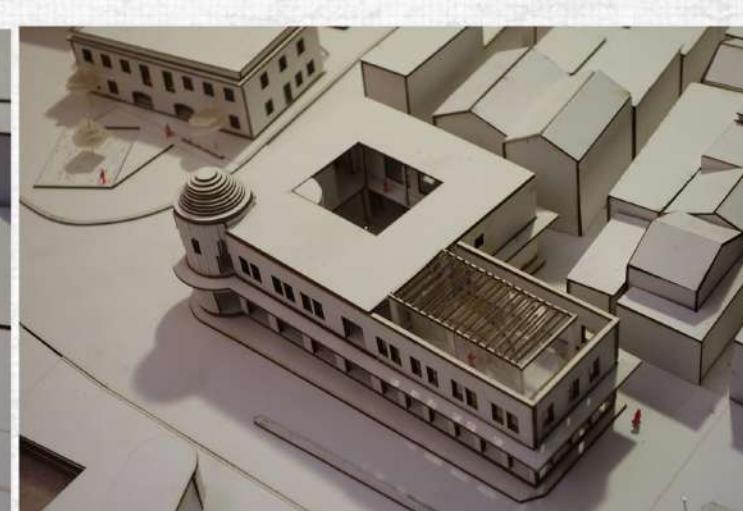

Μεταλλοκατασκευές

Ξύλινες κατασκευές και επενδύσεις ξύλου

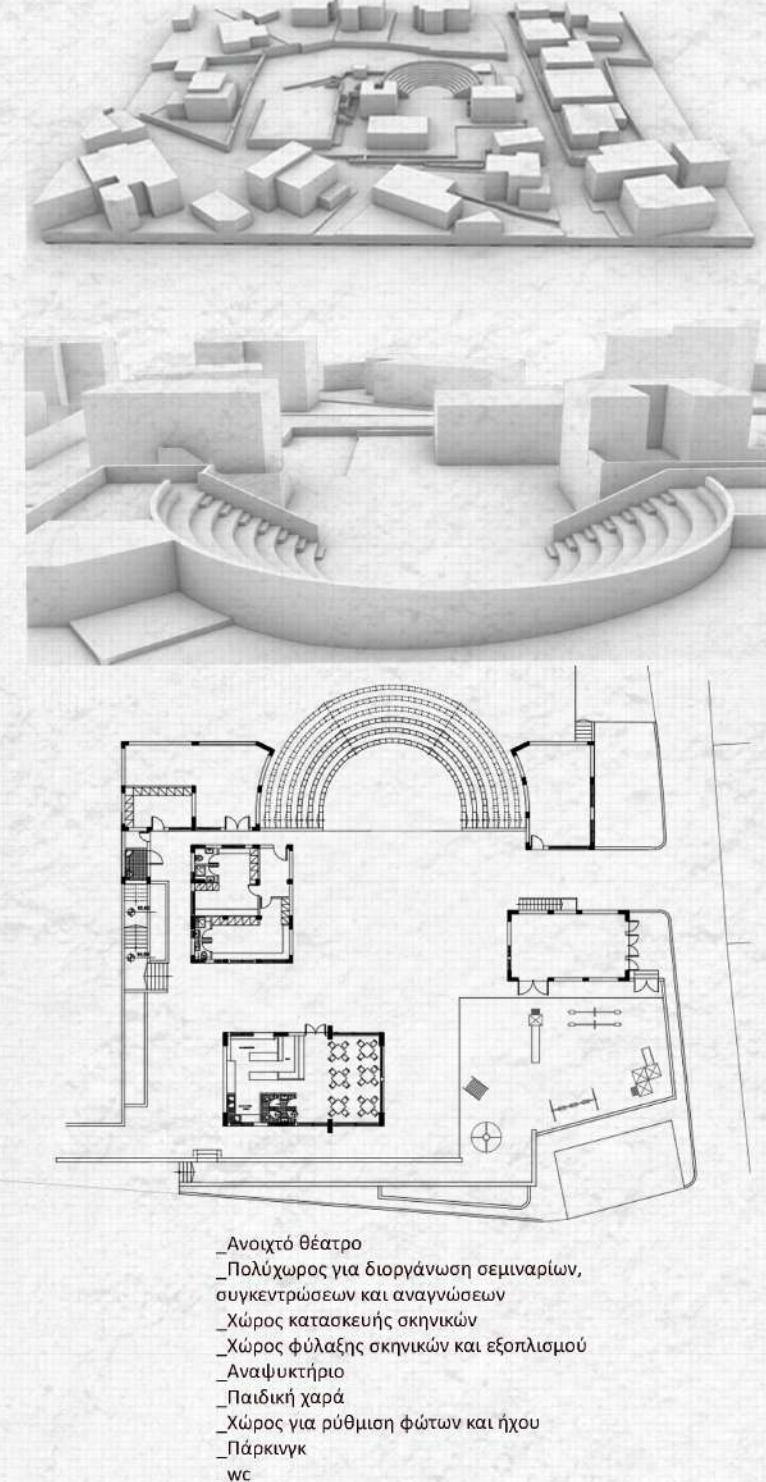

ΑΝΟΙΧΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΧΩΡΑΣ

Σε μικρή απόσταση από την πλατεία βρίσκεται και το Ανοιχτό Θέατρο Χώρας κάτω από το Μεγάλο Κάστρο. Είναι ένα μεταγενέστερο συγκρότημα κτιρίων που σκοπό είχε την διευκόλυνση της διεξαγωγής των πολιτιστικών δρώμενων του νησιού. Μόνο ένας χώρος χρησιμοποιείται ως καμαρίνια και μια αποθήκη από τους θιάσους και ένα δωμάτιο για αιμοδοσία. Η παιδική χαρά και γενικά οι εγκαταστάσεις ένωνται σε κακή κατάσταση και γεμάτα φθορές καθιστώντας τον χώρο ακατάλληλο και επικίνδυνο για χρήση.

Ο χώρος αυτός βρίσκεται ανάμεσα στους δύο κεντρικούς δρόμους που οδηγούν στο μεγάλο Κάστρο. Έχει κομβική θέση τόσο για τους ντόπιους, καθώς η οδική αρτηρία συνδέει τους δύο δρόμους που οδηγούν στην εκκλησία του Προδρόμου και στο Κάστρο, την Πόθια και τον δρόμο προς τις Ελιές, το Μασούρι που είναι συχνά διέλευση τουριστών και επισκεπτών.

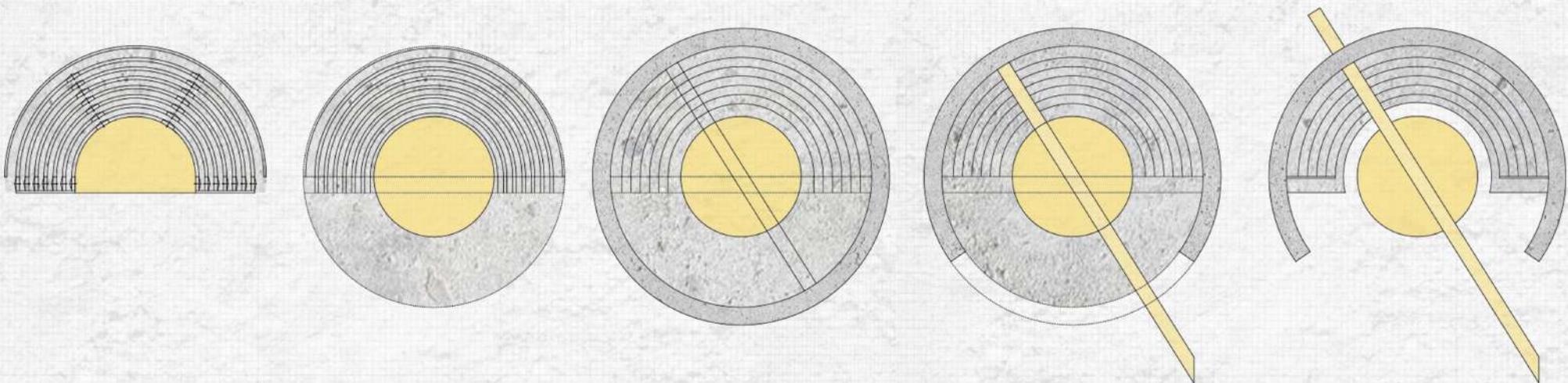
Η πρόσβαση επιτυγχάνεται από τις δύο κεντρικές οδούς, με την κύρια να είναι αυτή στην πρόσοψη. Επίσης ο χώρος στάθμευσης έχει σκοπό να διευκολύνει την παραμονή στο χώρο, καθώς η παράνομη στάθμευση είναι έντονο φαινόμενο και η εικόνα των πεζόδρομων κατειλημμένων από σταθμευμένα οχήματα υπονομεύει την όψη της περιοχής. Λειτουργούν δύο χώροι στάθμευσης, ένας στο θέατρο και ένας λίγο πιο πίσω, απότελος υπάρχει χώρος.

Στόχος αυτης της πρότασης είναι η μετατροπή του θεάτρου Χώρας σε ένα χρηστικό και προσβάσιμο χώρο για τις δραστηριότητες όλων των ομάδων. Μια μεγάλη αυλή που θα φιλοξενεί από τις θεατρικο-μουσικές έως και τις καθημερινές, σχολικές δραστηριότητες των κατοίκων.

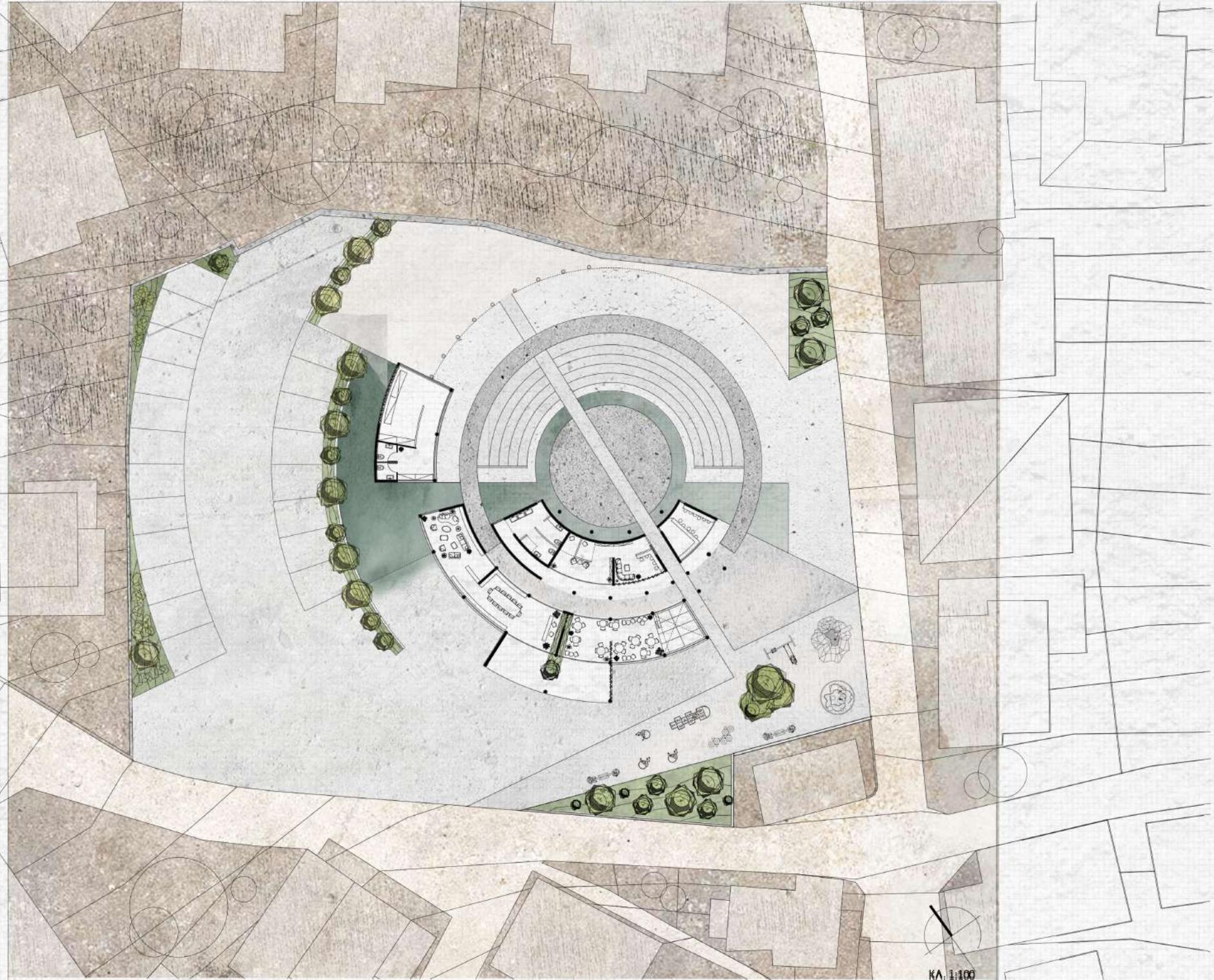
Κεντρική ιδέα: Η ολοκλήρωση του ημικύκλιου του θεάτρου, με κέντρο τον βασικό χώρο δημιουργίας, την σκηνή.

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΛ. 1:100

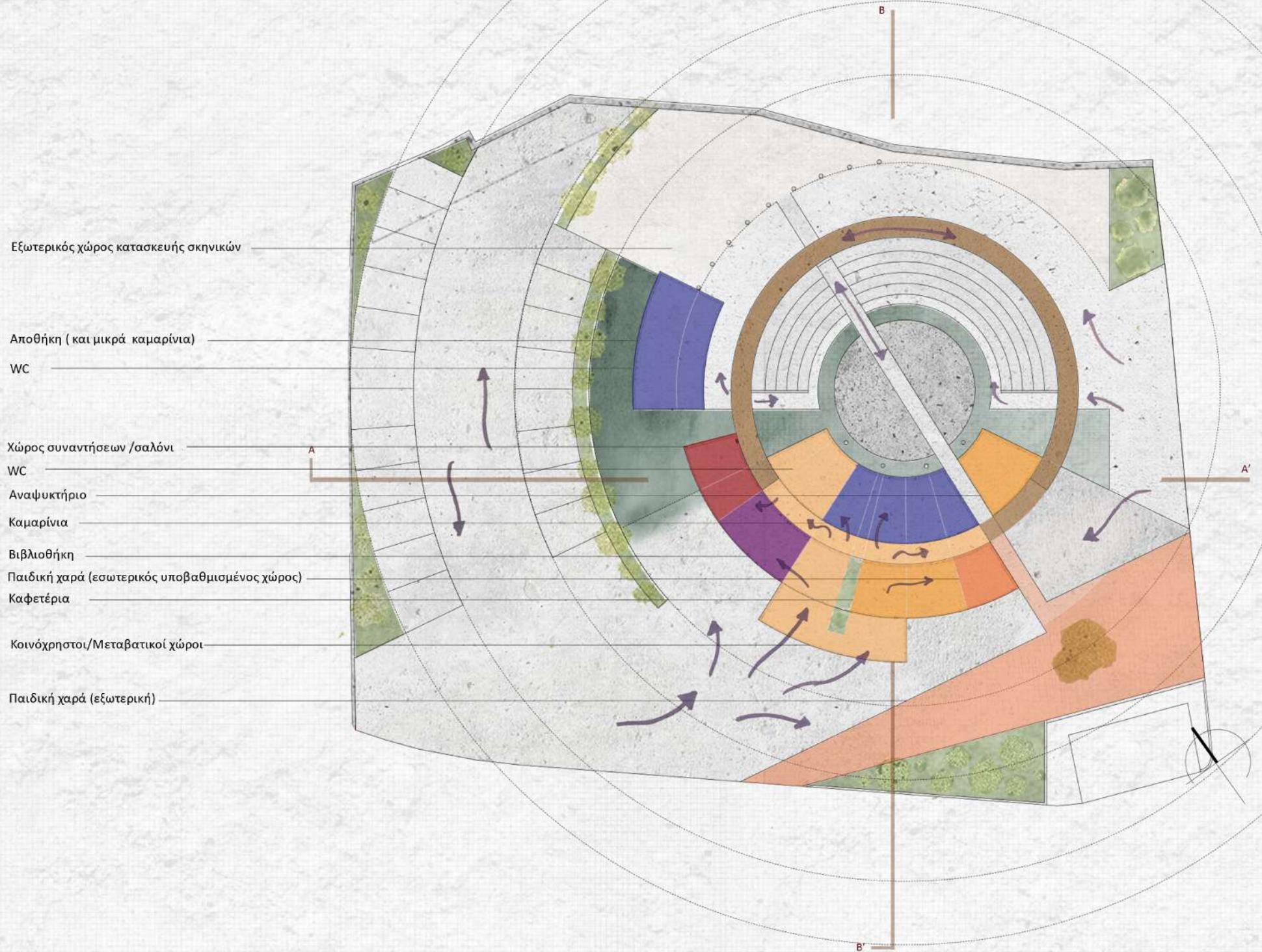

Οι χρήσεις τοποθετούνται όλες στο κάτω ημικύκλιο. Κατά την είσοδο στον προαύλιο χώρο, ο επισκέπτης μπορεί είτε να μεταβεί στο χώρο της παιδικής χαράς ή στον κήπου όπου θα συναντήσει και το υδάτινο στοιχείο είτε να προχωρήσει προς το εσωτερικό. Το νερό έχει ως σκοπό να διαχωρίσει τους χώρους και να απομονώσει την σκηνή περιορίζοντας την πρόσβαση σε αυτή μόνο από τον διάδρομο. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα στον επισκέπτη να διανύσει περιμετρικά τις κερκίδες σε έναν υπερυψωμένο διάδρομο, έχοντας όλη την θέα του πάρκου και της γύρω περιοχής.

Όσο κινούμαστε ως προς το εσωτερικό του κύκλου οι χρήσεις γίνονται πιο ιδιωτικές για χρήση από τον θίασο. Εδώ έχουμε τα καμαρίνια και δίπλα ένα αναψυκτήριο. Ενώ κατά την κεντρική είσοδο ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να επιλέξει να πάει προς το εσωτερικό χώρο της καφετέριας όπου λειτουργεί και σε υποβάθμιση ένας παιδότοπος για τα μικρότερα παιδιά ή να πάει προς την βιβλιοθήκη των έργων και το αναγνωστήριο και μέσα στο σαλόνι των συναντήσεων.

Επίσης υπάρχουν και βοηθητικά καμαρίνια και χώρος αποθήκευσης από την πλευρά των κερκίδων όπου υπάρχει και αρκετός ελεύθερος χώρος για κατασκευές σκηνικών και αντικειμένων.

Γενικά ο καθένας που θα επισκεφθεί το θέατρο έχει την επιλογή να κατευθυνθεί εκεί που έχει ανάγκη και όχι να ακολουθήσει συγκεκριμένη διαδρομή. Είτε αυτό είναι να καθίσει στους μικρούς κήπους, είτε κοντά στο νερό, στην παιδική χαρά ή και απλά να περιηγηθεί στο χώρο.

«...Δεν κάνουμε θέατρο για το θέατρο.

Δεν κάνουμε θέατρο για να ζήσουμε.

Κάνουμε θέατρο για να πλουτίσουμε τους εαυτούς μας, το κοινό που μας περακωλουθεί κι όλοι μαζί να βοηθήσουμε να δημιουργηθεί ένας πλατύς, ψυχικά πλούσιος και ακέραλος πολιτισμός στον τόπο μας.

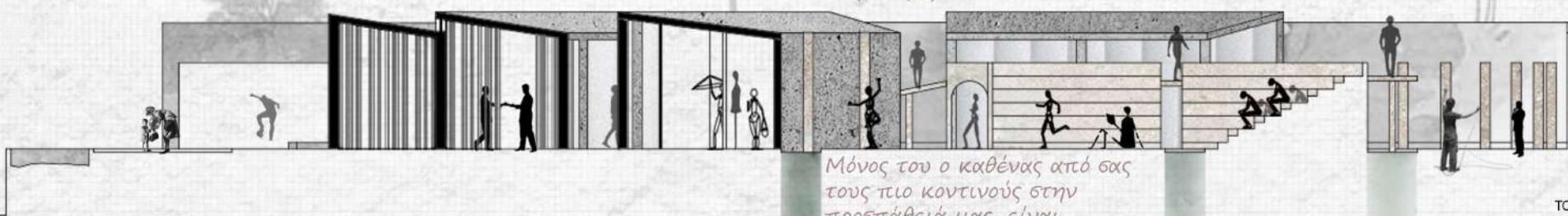
Μόνος του ο καθένας είναι ανήμιτρος.

Μόνος του ο καθένας από σας τους πιο κοντινούς στην προσπάθειά μας, είναι ανήμιτρος.

Μαζί ίσως κάτι μπορέσουμε να κάνουμε.

Το θέατρο, ως μορφή Τέχνης, δίνει τη δυνατότητα να συνδεθούμε, να συγκυνηθούμε, ν' αγγίξουμε ο ένας τον άλλον, να νιώσουμε μαζί μιαν αλήθεια. Να γιατί διαλέξαμε το θέατρο σα μορφή εκδήλωσης του ψυχικού μας κόσμου...»

Κάρολος Κουν

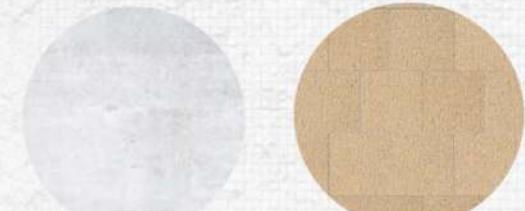
ΤΟΜΗ Β'Β ΚΛ. 1:100

ΥΛΙΚΑ

Πάλι επιλέγουμε την Καλύμνικη πέτρα για τον τοίχο που είναι φόντο στην σκηνή καθώς και για τους περιμετρικούς τοίχους που οριοθετούν το οικόπεδο. Για την διαφοροποίηση του εδάφους προτείνονται οι πλάκες χρώματος της άμμου. Επίσης για την παιδική χαρά επιλέγεται χυτό δάπεδο ασφαλείας, ιδανικό για τα παιδιά και κατάλληλο σε όψη για να συνδυαστεί με τον περιβάλλοντα χώρο.

Περιμετρικά τοποθετούμε συκιές και αγριελιές, ενώ στην παιδική χαρά για την καλύτερη σκίαση και ατμόσφαιρα για τα παιδιά επιλέγεται η Ιτιά(κλαίουσα).

Γενικά τα φυτά και τα δένδρα που επιλέχθηκαν χρειάζονται λίγο νερό και όσα φέρουν καρπούς είναι ιδιαίτερα αγαπητά στους κατοίκους που σε κάθε βόλτα τους γεύνονται και τους καρπούς των γειτόνων. Οπότε αφού είναι σε δημόσιο δεν θα υπάρχουν και τόσες εντάσεις.

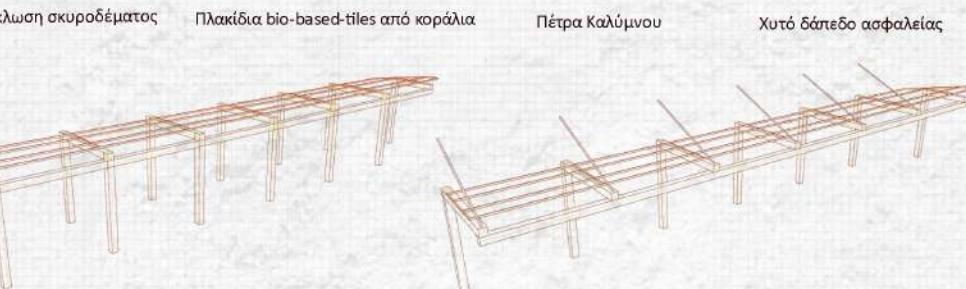
Ανακύκλωση σκυροδέματος

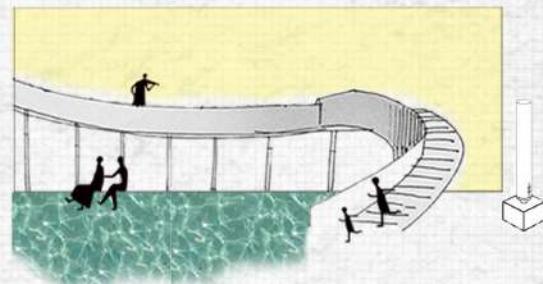
Πλακίδια bio-based-tiles από κοράλια

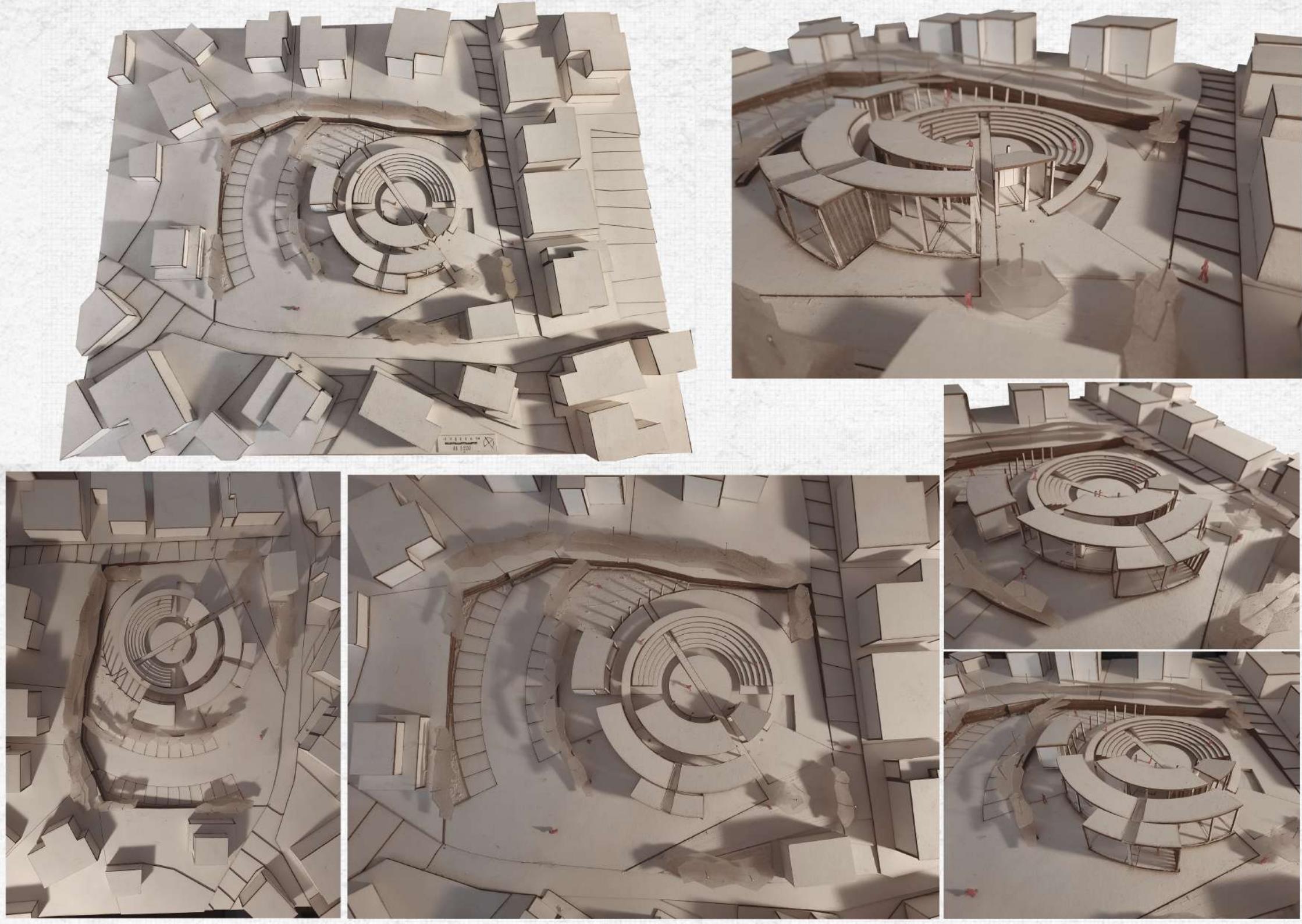
Πέτρα Καλύμνου

Μεγάλα νερά φέρνουν από τα πάνω τηρηθείσα στάση ανάπτυξης και να σκεπάζουν την γη για γελάνια, νερά λόγου, να φωνάζουν. Η νέα συμπάσια Οι ρυθμιστές φύγουν και πάντα και στο μεσάνθινο κέντρο στο γελό, οι συμμάχοι τους στέλνουν στο καλό Καζίνος τα μεγάρικα και τα φανάρια από δραγής το λευκό τους επενδύουν κι από κοντά σι μεγάλο μαρ προστατεύει, αγόρια παιδιά εγίνουν νεκροφόρες και πατούς πληρώνουν τέλο τα σπασμένα και πας να ενσαργύσω τόλι απ' την αρχή κι ας σέρτα τουλακάγιαν γιατί.

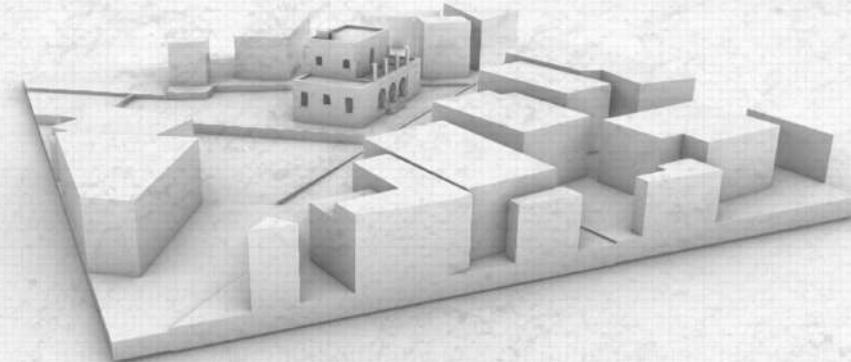
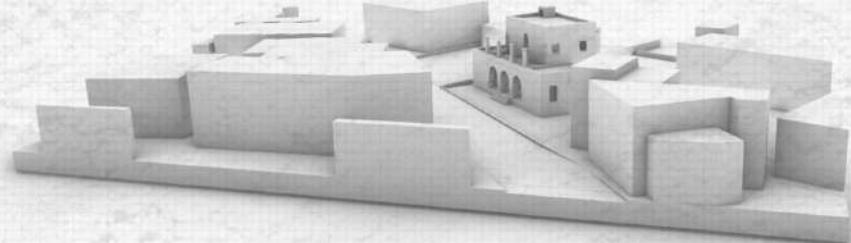
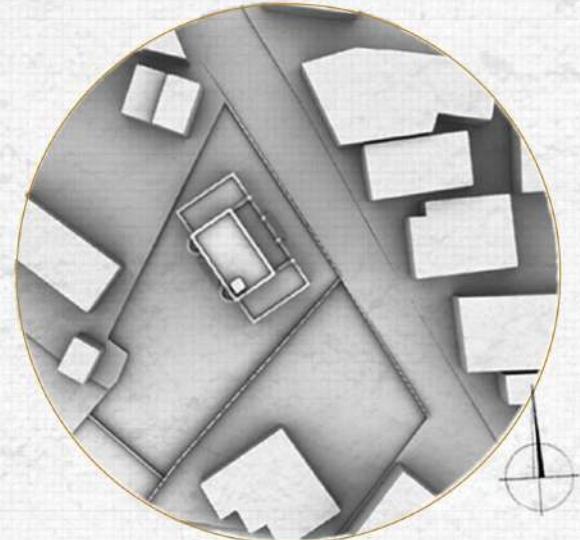

Το ρίζικό μου ακόμα τι μεν γράψει
το μελετών τρις μητροπόλεων.
Θα με το πουν γραφείς και παπάδες
με τουρτάνα, περάτες και γιορτάσες.
Το σιντογιά μπαστούν χωροφολάκια
και στο παλάτι μέσα σι πατέτσιαν
προστιμένουν κάπι νέο να φανεί.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Σε μικρή απόσταση περίπου 3χλμ από το κέντρο. Κοντά στην πλατεία του χωριού βρίσκεται το πρώην Αστυνομικό Τμήμα του Χωριού. Υπήρξε Διοικητικό Κέντρο επί Ιταλοκρατίας, ενώ σήμερα χρησιμοποιείται ως αποθήκη. Βρίσκεται πάνω στην κεντρική αρτηρία που συνδέει την Πόθια με το Χωριό και περιβάλλεται από κατοικίες.

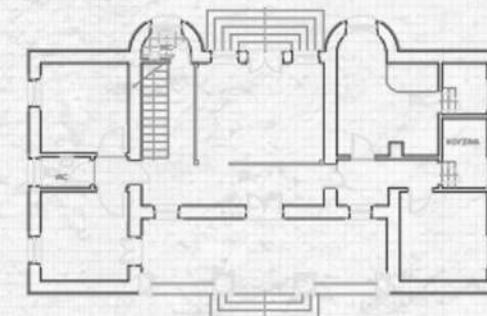

_Διπλή κυκλοφορία
_Μονή κυκλοφορία
_Πεζόδρομος

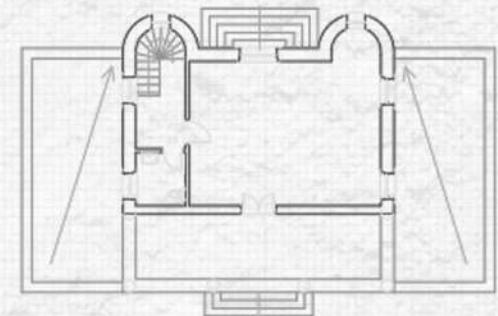

_Κοινόχρηστοι χώροι - πλατείες
_Δημόσια κτέρια
_Κατοικίες
_Καταστήματα

ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΑΤΩΦΗ ΟΡΟΦΕΩΝ

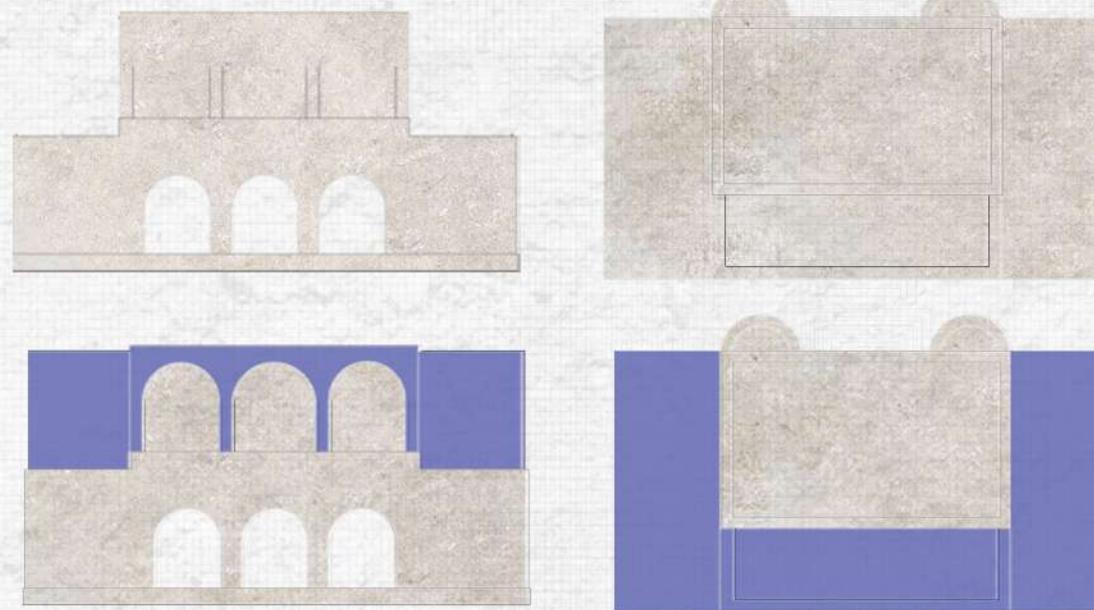

_Έκθεση Βεστιαρίου (Μόνιμη)
_Εξωτερικός Χώρος Έκθεσης (Εναλλασσόμενος)
_Αναψυκτήριο
_Γραφείο Υποδοχής και οργάνωσης
_Αποθηκευτικός χώρος, wc

Στόχος αυτης της πρότασης είναι η δημιουργία ενός οργανωμένου χώρου φιλοξενίας και ανάδειξης των κουστουμιών καθώς και των αντικειμένων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε παραστάσεις. Ένας χώρος μικρών "πράξεων" που θα εναλλάσσονται ανα διαστήματα.

Κεντρική ιδέα: Διατήρηση του υπάρχοντος όγκου και η ολοκλήρωση του στον δεύτερο όροφο με την μεταφορά της όψης του ισογείου στο δεύτερο επίπεδο.

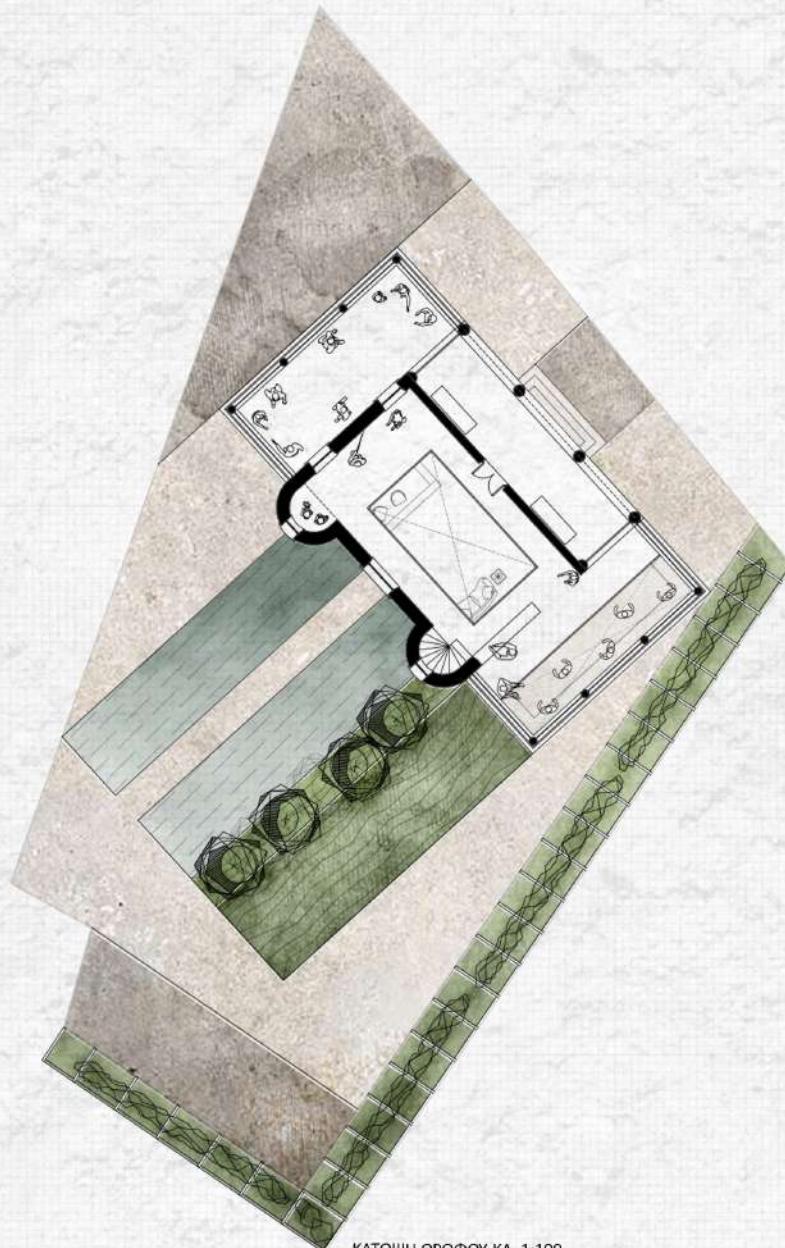
ΚΛ. 1:100

Η είσοδος γίνεται από την πλευρά της κεντρικής οδού και ο χρήστης έχει την επιλογή να διασχίσει τον όγκο, ώστε να μεταβεί στην εσωτερική αυλή ή να πάει περιμετρικά από το καφέ ή διασχίζοντας την πορεία που καθορίζει η πέργκολα. Ο επισκέπτης περνάει από τρία στάδια πριν εισέλθει στην έκθεση. Την αυλή εξωτερικά στην είσοδο, το θολωτό ημιυπαίθριο χώρο του κτιρίου και εσωτερικά την υποδοχή όπου θα επιλέξει να περάσει στον εξωτερικό κήπο από την γέφυρα ή να περιηγηθεί στο ιοδύειο και τον όροφο.

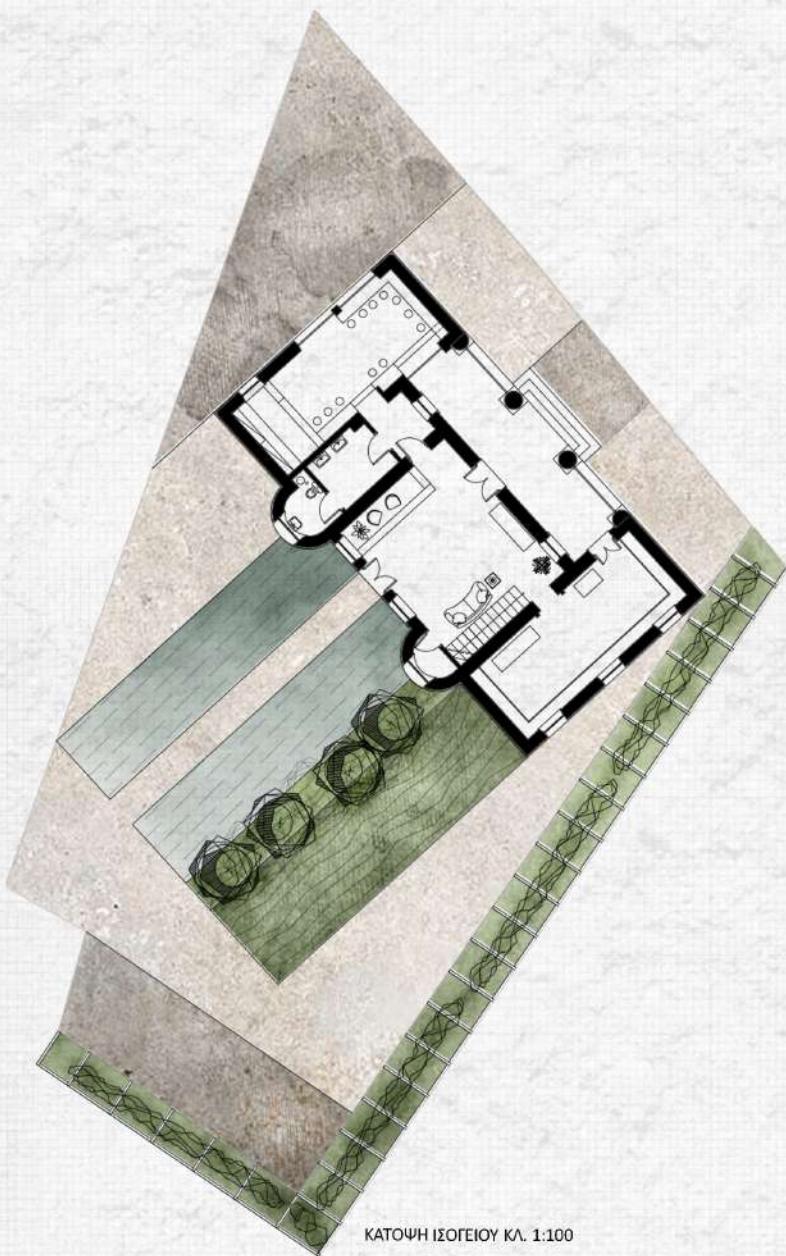
Ανεβαίνοντας στο δεύτερο επίπεδο ο επισκέπτης συναντά παραστάσεις και στιγμότυπα από διάφορες σκηνές των θεατρικών έργων, οι οποίες ανά τακτά διαστήματα θα αλλάζουν. Ο χώρος είναι ελεύθερος και ανοικτός ώστε να αλλάζει ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες παρουσίασης.

Το ένα "γάμα" διατηρεί το δάπεδο ενώ στο άλλο γίνεται μια αλλαγή σε διάτρητο μεταλλικό υλικό, δημιουργώντας παράλληλα δύο εσωτερικά "μπαλκόνια" τα οποία θα προϊδέαζουν, τους επισκέπτες, από την υποδοχή κιόλας, και θα τους παρακινούν να αναβούν και στον όροφο.

Δηλαδή με παιχνίδια από το φώς και κρεμώντας κάποιες μορφές και αντικείμενα και στην τομή και την κάτοψη στόχος είναι να κινήσουμε το ενδιαφέρον του θεατή.

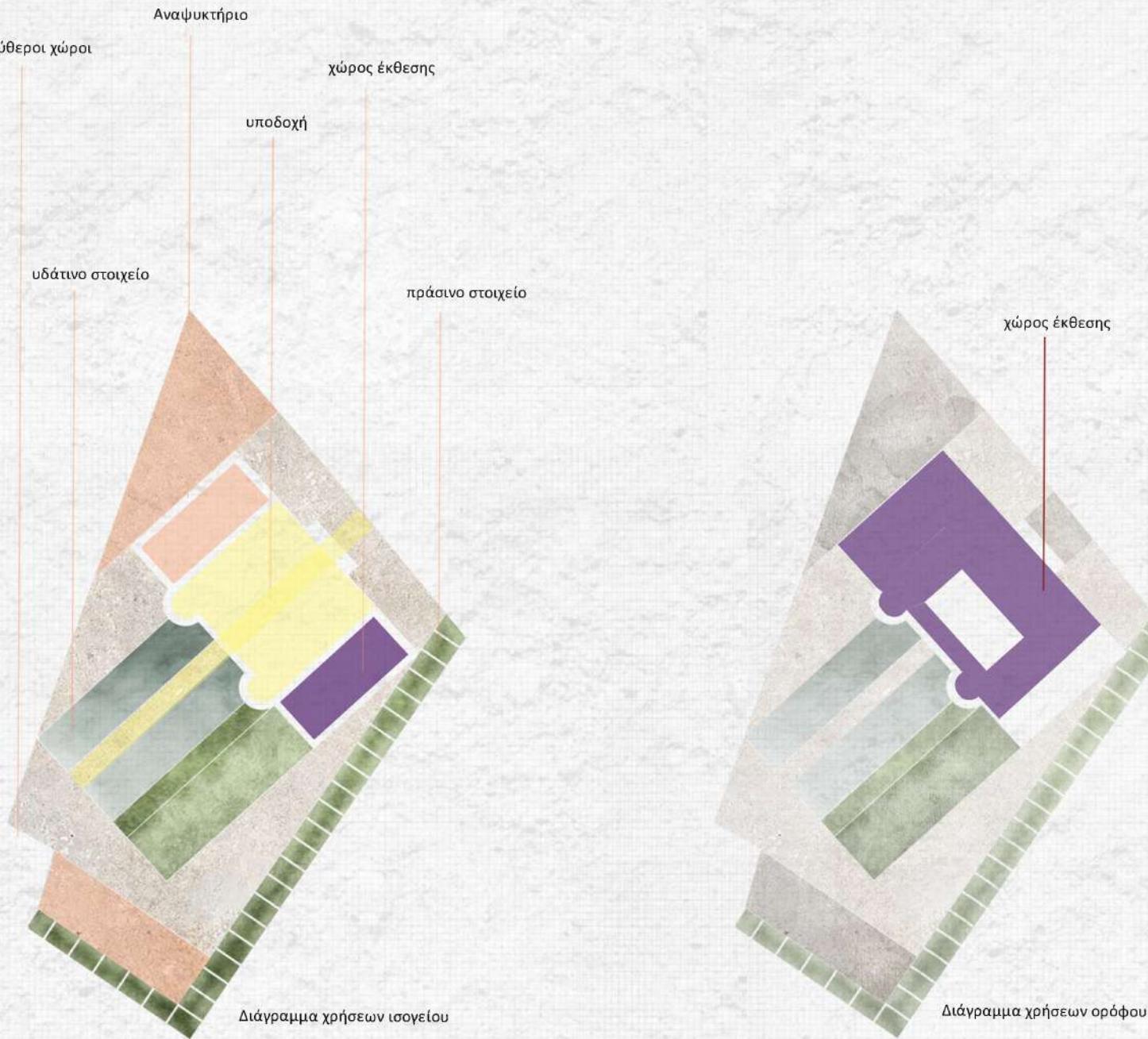

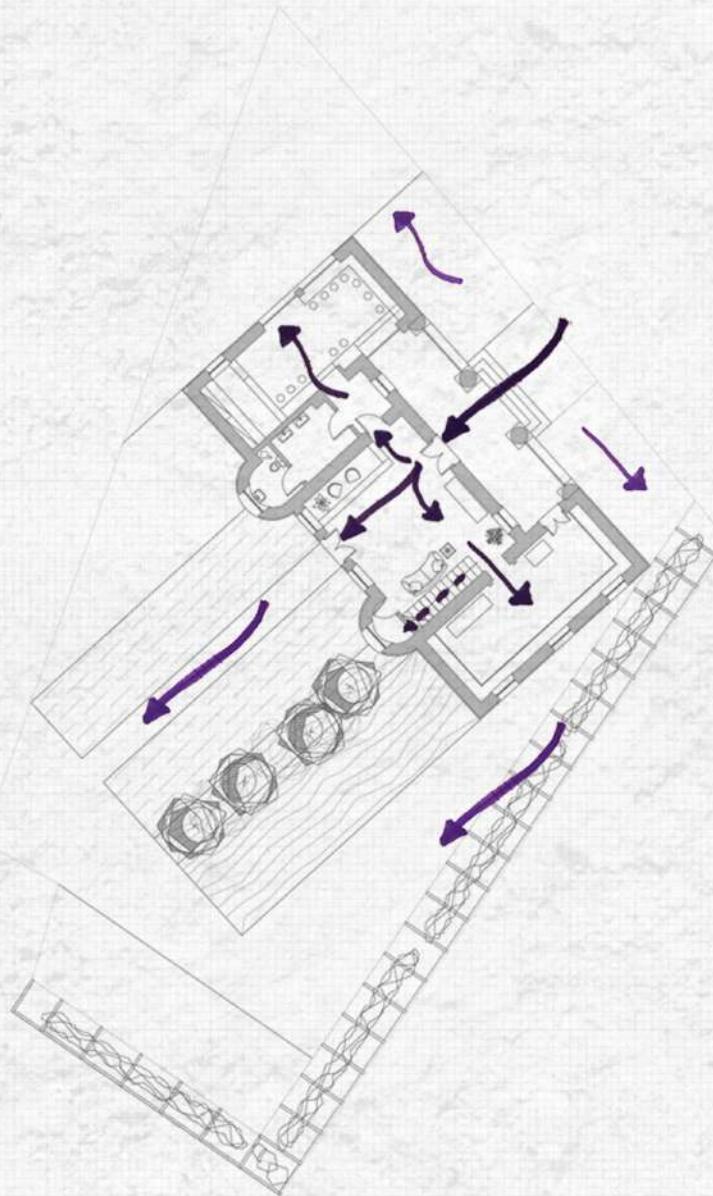
ΚΑΤΩΦ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΛ. 1:100

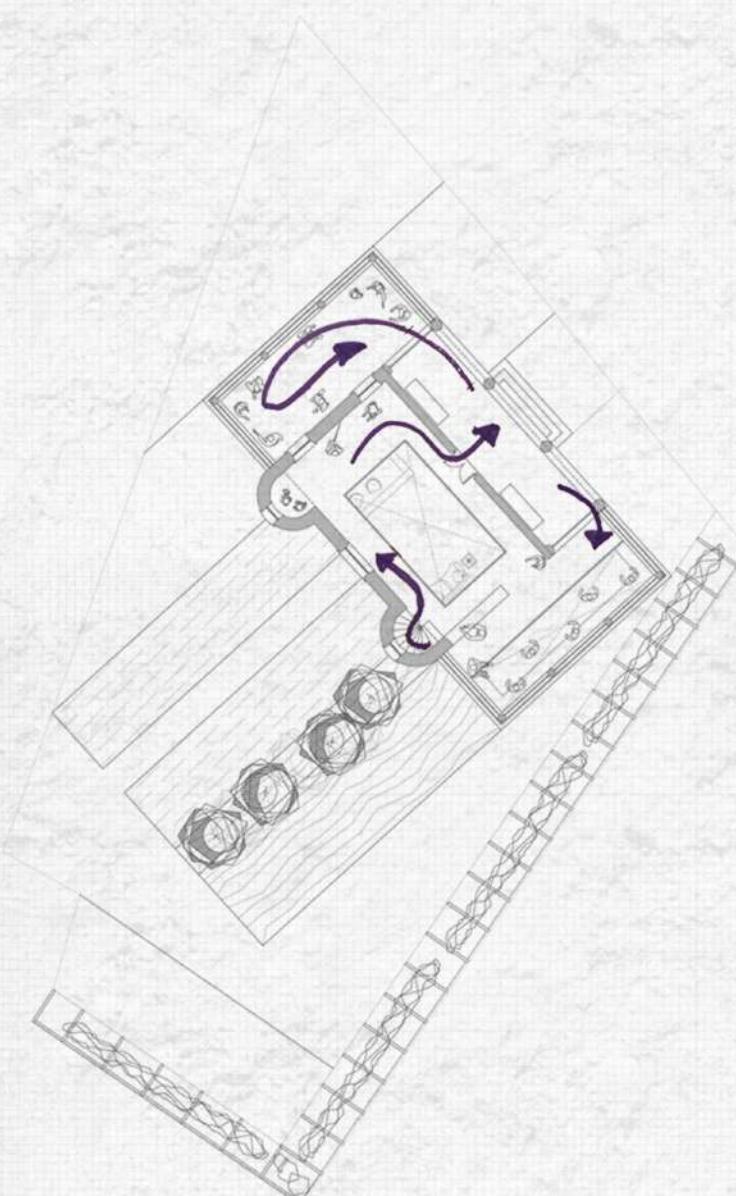
ΚΑΤΩΦ ΟΡΟΦΟΥ ΚΛ. 1:100

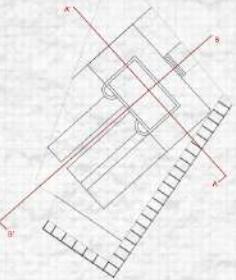

Δίκτυο κινήσεων ισογείου

Δίκτυο κινήσεων ορόφου

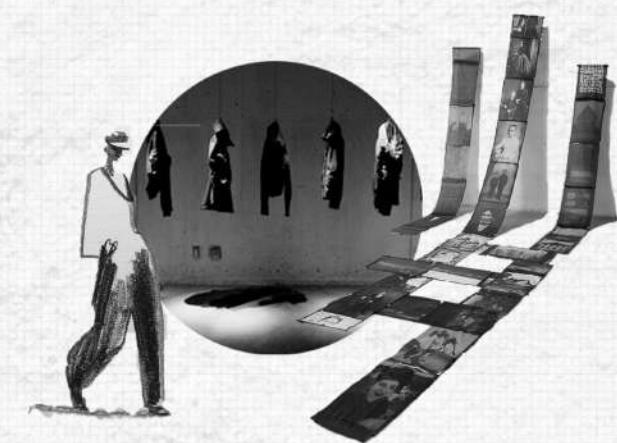
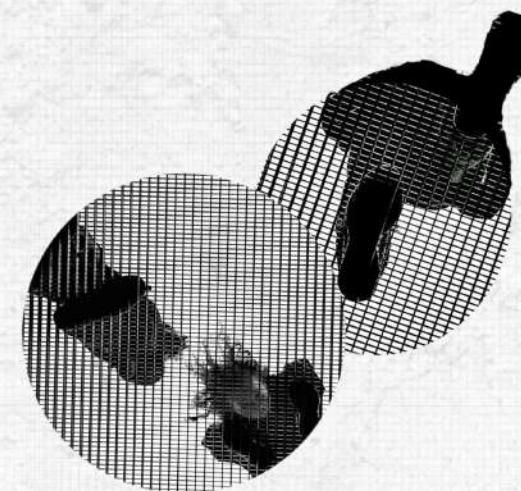
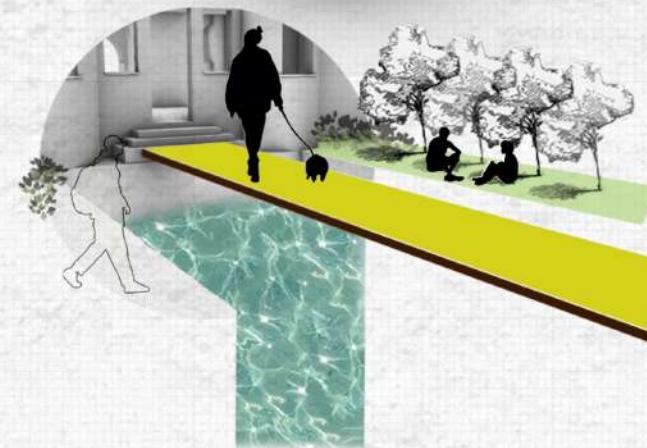
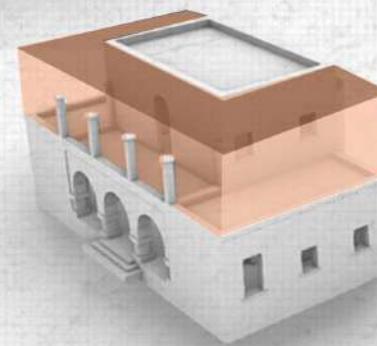
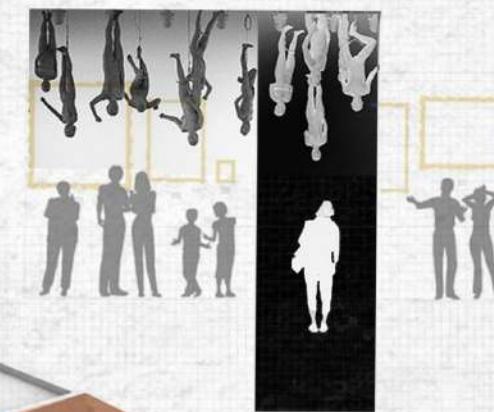
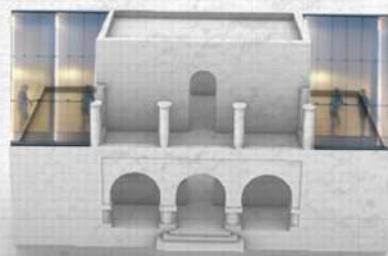
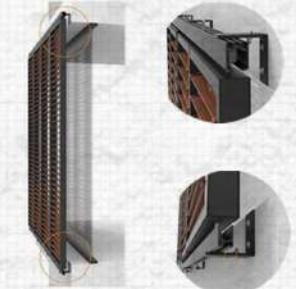
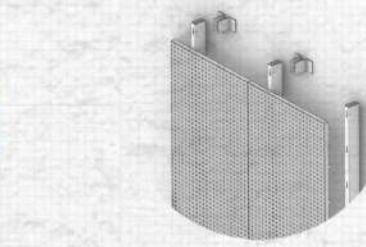

ΥΛΙΚΑ

Εδώ βασικό υλικό είναι η Καλύμνικη πέτρα, τα μεταλλικά στοιχεία για τις πέργκολες με τις κληματαριές και την γέφυρα. Οι περσίδες είναι μεταλλικές, σκούρου χρώματος, ώστε να ρυθμίζεται η αναγκαία ποσότητα φωτός που θα εισέρχεται στον όροφο. Στο εσωτερικό των περσίδων, στο μεταλλικό σκελετό, υπάρχει τζαμαρία για την προστασία των εκθεμάτων από τον καιρό, εκτός από το χώρο της βεράντας που είναι ξεωτερικός και οι περσίδες είναι κυρίως για σκίαση. Επίσης για τα εξωτερικά δάπεδα επιλέγονται αυτά (τα δείχνω εδώ) που θυμίζουν τα παραδοσιακά χρωματιστά πλακάκια μωσαϊκού και την πετρώδη φυσιογνωμία του νησιού.

Τα φυτά που τοποθετούμε στον κήπο είναι οι μανταρινιές οι οποίες εκτός από την σκίαση θα προσφέρουν και καρπούς στους επισκέπτες.

Τα κτίρια απευθύνονται σε οποιονδήποτε αναζητά χώρο να εκφράσει και να εξασκήσει την τέχνη του, καθώς και σε οποιονδήποτε πολίτη επιθυμεί μια επαφή με τις τέχνες στην καθημερινότητα του ώστε η τέχνη να γίνει ένα μέσο αλληλεπίδρασης. Πρόθεση της πρότασης είναι η δημιουργία ενός ενιαίου συνόλου πολυχώρων εκμάθησης των τεχνών αλλά και ελεύθερης έκφρασης αυτών, κατά μήκος της έκτασης των κεντρικών οικισμών.
Η τέχνη αποτελεί την πιο πρόσφορη μορφή αναπαράστασης του κόσμου, ικανή να μεταδώσει την αλήθεια στους αποδέκτες της.

” Ο κόσμος είναι μια θεατρική σκηνή και όλοι, άντρες και γυναίκες, απλά ηθοποιοί. Έχουν τις εισόδους τους και τις εξόδους τους. Και ο κάθε άνθρωπος στον καιρό του παίζει πολλούς ρόλους, καθώς οι πράξεις όπου εμφανίζεται είναι οι εφτά ηλικίες.” Γ. Σαΐξηρη

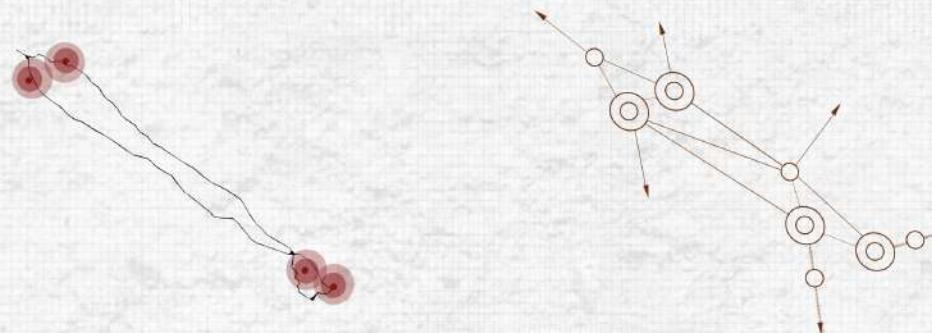
Το σύνολο των δομών δημιουργεί έναν μοναδικό χαρακτήρα για την περιοχή, πυροδοτώντας τις σκέψεις των ανθρώπων, προκαλόντας τους ερωτήματα για το τελικό προιόν.

Πώς προέκυψε αυτή η δομή; Ποιά είναι η ιστορία πίσω από αυτή; Ποιά η υπόρρητη ιστορία;

Το κάθε κτίριο συνδυάζει τα οράματα των ομάδων, είναι εμβληματικό για την περιοχή και ενθαρρύνει τους ανρθώπους να δουν από νέες προοπτικές. Μια νέα οπτική οδηγεί σε μια νέα θέαση και αντίληψη του κόσμου που συνοδεύεται με νέες μεθόδους πρόσληψης της γνώσης. Το εξωτερικό του κτιρίου είναι από τα πιο σημαντικά στοιχεία που θα πυροδοτήσουν αυτά τα ερωτήματα. Ένα κέλυφος είναι μια μορφή αυτοέκφρασης που προιδεάζει όχι μόνο τον χαρακτήρα του κτιρίου αλλά και τις προπτικές της λειτουργίας του.

Δίνεται ζωή και χρήση στους χώρους, μετατρέποντας τους σε σημεία στάσης- διέλευσης-συνάντησης. Τα νέα κτίρια δεν αντιμετωπίζονται ως αυτόνομος όγκος, αλλά ως μια συνέχεια των αύλειων χώρων και των δρόμων, ως πλατείες και χώροι συνάθροισης.

Οι επεμβάσεις αυτές δίνουν την δυνατότητα στον περιηγητή να αντιληφθεί τις διαφορετικές θεάσεις και ποιότητες του χώρου και του τοπίου. Επίσης θα ενισχύσουν τις υποδομές του νησιού και θα στηρίξουν τις δραστηριότητες των ομάδων και παράλληλα θα γίνουν η βάση για περεταίρω επεμβάσεις που θα ενισχύσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Όπως:

_Επαναπροσδιορισμός του οδικού δικτύου. Ρύθμιση μονής και δυπλής κυκλοφορίας, πεζοδρόμηση μικρότερων αρτηριών.

_Καλύτερη μετακίνηση και πρόσβαση μεταξύ των οικισμών αλλά και εκτός νησιού.

_Σχεδιασμός μικρότερων πλατειών, χώρων στάσης και πρασίνου κατά μήκος των οικισμών. Χώροι που θα αξιοποιούνται και για αναβίωση των εθίμων του τόπου.

_Επαναπροσδιορισμός παραλιακού μετώπου. ”Μέσα” και ”έξω” λιμάνι.

_Ως συνέχεια της πολιτιστικής ανάπτυξης είναι και η πολιτισμική ανάπτυξη. Ανάδειξη των παραδόσεων και της ιστορίας του νησιού.

_Τουρισμός και πολιτισμός για όλους. Εποχιακές δραστηριότητες και εκδηλώσεις.

